

**REPUBLIKA SRPSKA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

NACRT

**ZAKON
O DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOVIMA
I PENZIJSKIM PLANOVIMA**

Banja Luka, jun 2008. godine

Z A K O N
O DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOVIMA
I PENZIJSKIM PLANOVIMA

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom reguliše se: organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, osnivanje, djelatnost i poslovanje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, poslovi i obaveze kastodi banke, u smislu ovog zakona, nadležnost Agencije za osiguranje Republike Srpske u regulisanju i vršenju nadzora nad društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, organizovanje penzijskih planova i druga pitanja od značaja za funkcionisanje dobrovoljnih penzijskih fondova.

Načela dobrovoljnih penzijskih fondova

Član 2.

Načela na kojima se zasnivaju dobrovoljni penzijski fondovi su:

- a) dobrovoljnost članstva,
- b) ravnopravnost članova,
- v) raspodjela rizika ulaganja,
- g) javnost rada i
- d) akumulacija i investiranje sredstava.

Značenje pojedinih pojmova

Član 3.

Pojedini pojmovi, u smislu ovog zakona, imaju sljedeća značenja:

- a) društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom - privredno društvo koje organizuje i upravlja dobrovoljnim penzijskim fondovima, u skladu sa ovim zakonom,
- b) dobrovoljni penzijski fond - institucija kolektivnog investiranja u okviru koje se prikuplja dobrovoljni penzijski doprinos članova dobrovoljnog penzijskog fonda i ulaže u različite vrste imovine sa ciljem ostvarenja prihoda i smanjenja rizika ulaganja, koji može biti otvoreni ili zatvoreni dobrovoljni penzijski fond,
- v) otvoreni dobrovoljni penzijski fond - institucija kolektivnog investiranja koja nema ograničenja članstva, osim onih koja su propisana ovim zakonom,

g) zatvoreni dobrovoljni penzijski fond - institucija kolektivnog investiranja koja prihvata u članstvo samo članove koji su zaposleni kod poslodavca ili su članovi kod drugog organizatora penzijskog plana,

d) kastodi banka - banka koja čuva imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda, vodi račun dobrovoljnog penzijskog fonda i obavlja druge kastodi usluge za račun dobrovoljnog penzijskog fonda, a u pogledu sredstava dobrovoljnog penzijskog fonda postupa samo po nalozima društva za upravljanje koji su u skladu sa zakonom i prospektom dobrovoljnog penzijskog fonda,

đ) član dobrovoljnog penzijskog fonda - domaće i strano punoljetno fizičko lice koje pristupa otvorenom ili zatvorenom dobrovoljnom penzijskom fondu,

e) član otvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda - domaće i strano punoljetno fizičko lice koje neposredno ili preko organizatora penzijskog plana pristupa otvorenom dobrovoljnom penzijskom fondu,

ž) član zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda - domaće i strano punoljetno fizičko lice koje preko organizatora zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda pristupa zatvorenom dobrovoljnom penzijskom fondu,

z) obračunska jedinica - srazmjerni obračunski udio u ukupnoj neto imovini dobrovoljnog penzijskog fonda,

i) poslodavac - subjekat definisan zakonom kojim se uređuju radni odnosi,

j) obveznik uplate - domaće i strano pravno i fizičko lice koje za račun člana dobrovoljnog penzijskog fonda vrši plaćanje penzijskog doprinosa, u skladu sa odredbama ovog zakona, a koje može biti poslodavac, treće lice ili član dobrovoljnog penzijskog fonda,

k) organizator zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda - pravno lice, uključujući poslodavce, udruženja poslodavaca, sindikate i profesionalna udruženja, koji na bilo koji način učestvuju u organizovanju zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda, i plaćanju doprinosa u taj fond,

l) organizator penzijskog plana - pravno lice, uključujući poslodavce, udruženja poslodavaca, sindikate i profesionalna udruženja, koji na bilo koji način učestvuju u organizovanju penzijskog plana i zaključuju ugovor sa jednim ili više društava za upravljanje,

lj) penzijski plan - ugovor u korist trećih lica, preko kojeg se pristupa otvorenom dobrovoljnom penzijskom fondu, zaključen između poslodavca, udruženja poslodavaca, sindikata i profesionalnog udruženja, ili drugog organizatora i jednog ili više društava za upravljanje, a na osnovu koga se organizator obavezuje da uplaćuje penzijski doprinos u korist svojih zaposlenih, odnosno članova, a društvo za upravljanje da ulaže prikupljena sredstva,

m) penzijski doprinos - novčana sredstva koja u dobrovoljni penzijski fond uplaćuje obveznik uplate,

n) programirana isplata - isplata akumuliranih novčanih sredstava sa računa člana dobrovoljnog penzijskog fonda u skladu sa posebnim ugovorom,

nj) kvalifikovano učešće - učešće koje posjeduje lice koje je posredno ili neposredno imalač akcija, odnosno drugih prava, na osnovu kojih stiče više od 10 % učešća u kapitalu ili glasačkih prava drugog lica,

o) povezana lica - pravna lica koja su međusobno povezana upravljanjem, kapitalom ili na drugi način, radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, tako da poslovanje ili rezultati poslovanja jednog lica mogu bitno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica. Povezanim licima, u smislu ovog zakona, smatraju se i lica koja su međusobno povezana:

- 1) kao članovi porodice,
  - 2) tako da jedno lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima, u skladu sa ovim članom, zajedno, posredno ili neposredno, učestvuju u drugom licu,
  - 3) tako da u oba lica učešće ima isto lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa ovim članom,
  - 4) na način propisan za povezana lica zakonom kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava i
  - 5) kao članovi uprave ili nadzornog odbora i članovi porodice tih lica,
- p) članovi porodice, u smislu ovog zakona, jesu:
- 1) supružnici, odnosno lica koja žive u vanbračnoj zajednici,
  - 2) potomci i preci u pravoj liniji neograničeno,
  - 3) srodnici do trećeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini,
  - 4) usvojilac i usvojenici i potomci usvojenika i
  - 5) staralac i štićenici i potomci štićenika,
- r) tržišno prepoznatljivo pravno lice - pravno lice koje se kotira na berzi u zemljama OECD-a ili ima određen rejting kod agencija za procjenu boniteta, odnosno koje je prema posljednjem rangiranju koje je izvršio Standard and Poor's, Fitch IBCA ili Thompson Bank Watch, rangirano s najmanje BBB, ili koje je izvršio Moody's sa najmanje Baa3,
- s) posrednik - pravno lice koje obavlja poslove zastupanja i marketinga dobrovoljnih penzijskih fondova,
- t) individualni račun - račun na ime člana dobrovoljnog penzijskog fonda na koji se vrši uplata dobrovoljnog penzijskog doprinosa i vodi evidencija o obračunskim jedinicama tog člana dobrovoljnog penzijskog fonda i
- ć) finansijska institucija - banka, osiguravajuće društvo, društvo za upravljanje investicionim i penzijskim fondovima koje ima dozvolu za rad nadležnog organa matične zemlje.

II DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOM

Pravna forma

Član 4.

- (1) Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (u daljem tekstu: društvo za upravljanje) je privredno društvo koje se osniva u pravnoj formi zatvorenog akcionarskog društva.
- (2) Na društva za upravljanje primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Društvo za upravljanje mogu osnovati domaća i strana pravna lica.
- (4) Većinski udio u osnovnom kapitalu društva za upravljanje mora biti u vlasništvu jedne ili više finansijskih organizacija.
- (5) Pravno lice, ili drugo sa njim povezano lice, mogu biti vlasnici samo u jednom društvu za upravljanje.

(6) Društvo za upravljanje ne može izdavati povlašćene akcije.

(7) Društvo za upravljanje mora imati jednak tretman za sve akcionare, odnosno vlasnike udjela i ne smije priznavati bilo kakva dodatna prava ili povlastice određenim akcionarima, odnosno vlasnicima udjela, ograničavati njihova prava niti im nametati dodatne odgovornosti.

Djelatnost društva za upravljanje

Član 5.

(1) Društvo za upravljanje obavlja djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugim penzijskim fondovima, organizowanim u skladu sa posebnim zakonom.

(2) Društvo za upravljanje može organizovati i upravljati sa jednim otvorenim dobrovoljnim penzijskim fondom i/ili više zatvorenih dobrovoljnih penzijskih fondova.

(3) Društvo za upravljanje upravlja dobrovoljnim penzijskim fondom, donosi investicione odluke, vrši programirane isplate, obavlja administrativne i marketinške poslove i aktivnosti i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

(4) Društvo za upravljanje može povjeriti obavljanje administrativnih i marketinških poslova i aktivnosti trećim licima, pri čemu se njegova odgovornost za te poslove ne isključuje.

(5) Društvo za upravljanje može obavljati isključivo djelatnost iz stava 1. ovog člana.

Upotreba poslovnog imena

Član 6.

(1) U poslovnom imenu društva za upravljanje moraju biti sadržane riječi: "društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom".

(2) Pravno lice koje nije dobilo dozvolu za rad kao društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom ne može koristiti u pravnom prometu naziv: "društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom" ili drugi sličan naziv.

(3) Ako mu Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) oduzme dozvolu za rad, društvo za upravljanje mora promijeniti svoje ime tako da iz njega ukloni riječi: "društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom".

Visina osnovnog kapitala

Član 7.

(1) Novčani dio osnovnog kapitala društva za upravljanje, prilikom osnivanja, iznosi najmanje 2.000.000 konvertibilnih maraka i mora biti uplaćen u cijelosti prilikom osnivanja u banci u Republici Srpskoj.

(2) Novčani dio osnovnog kapitala društva za upravljanje ne može da potiče iz zajmova ili kredita, niti smije biti opterećen na bilo koji način.

(3) Društvo za upravljanje dužno je da u svom poslovanju obezbijedi da kapital društva uvijek bude najmanje u visini 50 % iznosa iz stava 1. ovog člana u vidu depozita kod banke sa sjedištem u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) ili u hartijama od vrijednosti koje zadovoljavaju uslove iz člana 42. stav 1. tačka a).

(4) Društvo za upravljanje dužno je da bez odgađanja obavijesti Agenciju o smanjenju kapitala ispod iznosa propisanog u stavu 3. ovog člana.

(5) Ako se u roku koji utvrdi Agencija koji ne smije biti kraći od tri ni duži od 12 mjeseci kapital društva za upravljanje ne poveća na propisani iznos, Agencija će društvu za upravljanje oduzeti dozvolu za rad.

(6) Agencija bliže propisuje strukturu i način izračunavanja kapitala i visinu minimalnog osnovnog kapitala društva za upravljanje u odnosu na vrijednost neto imovine kojom upravlja.

(7) Ako ukupna imovina doborovoljnih penzijskih fondova kojim upravlja društvo za upravljanje, pređe iznos od 50.000.000 KM, kao i za svako dalje povećanje imovine doborovoljnih penzijskih fondova za navedeni iznos, osnovni kapital društva za upravljanje mora se povećati za 1.000.000 KM, u roku od 60 dana.

Organizaciona i tehnička sposobljenost

Član 8.

(1) Društvo za upravljanje dužno je da zaposli najmanje jednog investicionog menadžera na neodređeno vrijeme i jednog internog revizora.

(2) Društvo za upravljanje dužno je da ispuni minimalne kadrovske, organizacione i tehničke uslove, koje propisuje Agencija.

(3) U postupku izdavanja i oduzimanja dozvole za obavljanje poslova investicionog menadžera u društvu za upravljanje Agencija primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti.

(4) Uslov u pogledu zapošljavanja internog revizora iz stava 1. ovog člana smatraće se ispunjenim ako najmanje jedan nadzornog odbora ima licencu internog revizora.

Osnivanje društva za upravljanje i organizovanje dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 9.

(1) Lica koja namjeravaju da osnuju društvo za upravljanje dužna su da podnesu Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje.

(2) Društvo za upravljanje koje namjerava da organizuje i upravlja dobrovoljnim penzijskim fondom dužno je da Agenciji podnese zahtjev za izdavanje dozvole za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (u daljem tekstu: dozvola za organizovanje i upravljanje fondom).

Zahtjev za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje i dozvole za organizovanje i upravljanje fondom

Član 10.

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje osnivači društva podnose:

a) osnivački akt,

b) dokaz da je na namjenski račun kod banke uplaćen novčani dio osnovnog kapitala, sa

izjavom o porijeklu finansijskih sredstava, u skladu sa članom 7. stav 2. ovog zakona,

v) spisak osnivača sa podacima o poslovnom imenu i sjedištu sa matičnim brojem, sa ukupnim nominalnim iznosom osnivačkog kapitala i procentom učešća u osnovnom kapitalu društva za upravljanje,

g) ako je osnivač strano društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, potrebno je da dostavi dokaz da je o namjeri osnivanja društva za upravljanje i organizovanja dobrovoljnog penzijskog fonda u Republici Srpskoj obavijestio nadležni organ matične države ili da dostavi dozvolu nadležnog organa matične države, ako je takva dozvola neophodna po propisima matične države, te podatke o osnovnom kapitalu društva i za svaki fond kojim upravlja prospekt, statut i posljednji godišnji izvještaj,

d) podatke za osnivače:

1) rješenje o upisu u registar, odnosno ovjereni prevod izvoda iz registra za strana pravna lica i za njihove vlasnike, do nivoa fizičkih lica, odnosno tržišno prepoznatljivih pravnih lica,

2) prepis akcionara iz knjige akcionara, odnosno dokaz iz drugog odgovarajućeg javnog registra, ako je osnivač akcionarsko društvo,

3) finansijske izvještaje, sa mišljenjem ovlašćenog revizora za posljednje tri godine, a za pravna lica koja posluju manje od tri godine, revidirane finansijske izvještaje za period poslovanja i

4) dokaz nadležnog organa uprave o izmirenju poreza, ne stariji od šest mjeseci,

đ) pravila i procedure poslovanja društva za upravljanje čiji sadržaj propisuje Agencija,

e) plan poslovanja za prve tri godine,

ž) spisak predloženih članova uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje sa radnim biografijama, izjavama o pristanku obavljanja dužnosti i dokazom da su ispunjeni uslovi iz člana 15. ovog zakona i

z) dokaz o organizacionoj i tehničkoj sposobljenosti društva za upravljanje, sa spiskom lica koja će obavljati poslove iz člana 8. ovog zakona.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za organizovanje i upravljanje fondom, društvo za upravljanje podnosi:

a) nacrt standardizovanog ugovora o članstvu u dobrovoljnem penzijskom fondu,

b) nacrt prospekta i skraćenog prospekta dobrovoljnog penzijskog fonda,

v) nacrt statuta dobrovoljnog penzijskog fonda,

g) nacrt ugovora sa kastodi bankom,

d) spisak lica koja će obavljati poslove investicionih menadžera dobrovoljnog penzijskog fonda koji se organizuje i

đ) pravilnik o naknadama.

(3) Agencija propisuje detaljniji sadržaj akata iz stava 2. ovog člana.

(4) Agencija daje saglasnost na akte iz stava 2. ovog člana kao i na sve izmjene i dopune.

Dodatna dokumentacija

Član 11.

(1) Pored dokumenata iz člana 10. stav 1. ovog zakona, Agencija može zatražiti i druge dokaze značajne za ocjenu boniteta osnivača društva za upravljanje, ocjenu opravdanosti osnivanja tog društva i druge podatke radi zaštite interesa članova dobrovoljnog penzijskog fonda, koje su osnivači dužni da dostave u roku koji im odredi Agencija, a koji ne može biti duži od 15 dana od dana prijema zahtjeva Agencije.

(2) Agencija sarađuje sa drugim državnim domaćim i stranim organima i organizacijama, prikuplja dokumenta i druge informacije od značaja za rješavanje po zahtjevu za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje.

Izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje i dozvole za organizovanje i upravljanje fondom

Član 12.

(1) Agencija izdaje dozvolu za rad društva za upravljanje kada utvrdi potpunost i valjanost zahtjeva iz člana 10. stav 1. ovog zakona i kada procijeni da:

- a) je porijeklo osnovnog kapitala jasno i nesumnjivo,
- b) se na osnovu dobijenih informacija može zaključiti da osnivači društva za upravljanje i sva povezana lica imaju dobru poslovnu reputaciju i da im je finansijski položaj takav da se može pretpostaviti da neće imati negativan uticaj na poslovanje društva za upravljanje,
- v) struktura povezanih lica nije takva da onemogućava efikasno vršenje nadzora nad poslovanjem i
- g) predloženo poslovno ime društva za upravljanje ne navodi na pogrešno mišljenje buduće članove dobrovoljnog penzijskog fonda i druga lica u pravnom prometu.

(2) Agencija donosi rješenje o izdavanju dozvole za rad društva za upravljanje u roku od 30 dana od dana prijema urednog i potpunog zahtjeva, odnosno od dana naknadno primljene dokumentacije i informacija iz člana 11. stav 1. ovog zakona.

(3) Društvu za upravljanje koje u roku od jedne godine od dana izdavanja dozvole za rad ne dobije dozvolu za organizovanje i upravljanje fondom, odnosno ne organizuje dobrovoljni penzijski fond, dozvola za rad prestaje da važi.

(4) Agencija izdaje dozvolu za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom kada utvrди valjanost zahtjeva iz člana 10. stav 2. ovog zakona i kada, uzimajući u obzir predložene ciljeve, veličinu i druge bitne karakteristike dobrovoljnog penzijskog fonda, procijeni da:

- a) investicioni menadžeri koji će upravljati dobrovoljnim penzijskim fondom posjeduju dozvolu izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržiste hartija od vrijednosti,
- b) će na adekvatan način biti zaštićeni interesi članova dobrovoljnog penzijskog fonda.

(5) Agencija donosi rješenje o izdavanju dozvole za organizovanje i upravljanje fondom u roku od 30 dana od dana prijema urednog i potpunog zahtjeva društva za upravljanje.

(6) Društvo za upravljanje koje nema dozvolu za rad ne može dobiti dozvolu za organizovanje i upravljanje fondom.

(7) Društvo za upravljanje koje namjerava da organizuje i upravlja sa više dobrovoljnih penzijskih fondova podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za organizovanje i upravljanje fondom za svaki dobrovoljni penzijski fond posebno.

Odbijanje zahtjeva

Član 13.

(1) Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje, ako nisu ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom i ako ocijeni da se poslovanje društva za upravljanje neće voditi sa pažnjom dobrog privrednika i stručnjaka, dobrom poslovnom praksom i u drugim slučajevima kada procijeni da bi bili ugroženi interesni potencijalnih članova dobrovoljnog penzijskog fonda.

(2) Ako Agencija odbije zahtjev za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje, donosi rješenje u kojem mora navesti razloge odbijanja zahtjeva.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana je konačno.

(4) Protiv rješenja Agencije može se pokrenuti upravni spor.

Saglasnost za sticanje učešća u društvu za upravljanje

Član 14.

(1) Za sticanje akcija društva za upravljanje na osnovu kojih postojeći akcionar posredno ili neposredno povećava učešće u društvu za upravljanje potrebna je saglasnost Agencije.

(2) Za sticanje akcija društva za upravljanje od novog akcionara potrebna je saglasnost Agencije.

(3) Agencija izdaje saglasnost kada procijeni ispunjenost uslova iz člana 12. stav 1. t. a), b) i v) ovog zakona.

(4) Prije svake transakcije akcijama ili udjelima društva za upravljanje, na koju se ne odnose odredbe iz st. 1. i 2. ovog člana, društvo je dužno da obavijesti Agenciju.

(5) Društvo za upravljanje podnosi zahtjev za dobijanje saglasnosti iz st. 1. i 2. ovog člana u ime subjekta koji namjerava da obavi transakciju akcijama.

(6) Agencija odlučuje o davanju saglasnosti za transakcije akcijama, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Organi društva za upravljanje

Član 15.

(1) Organi društva za upravljanje su skupština, nadzorni odbor i uprava.

(2) Upravu društva za upravljanje čine direktor i najmanje jedan izvršni direktor.

(3) Na organe društva za upravljanje primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

(4) Za člana uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje ne mogu biti izabrana lica:

- a) koja su pravosnažno osuđivana za krivična djela protiv privrede i platnog prometa, imovine, prava iz radnih odnosa i socijalnog osiguranja, pravosuđa, javnog reda, službene dužnosti, kao i za krivična djela i prekršaje utvrđene zakonima kojima se uređuje tržište hartija od vrijednosti, privatizacija, djelatnost osiguranja, banke i druge finansijske organizacije,
- b) koja su u prethodne tri godine imala najmanje 10 % udjela u osnovnom kapitalu ili bili članovi uprave ili nadzornog odbora u društvu za upravljanje, banchi ovlašćenoj za obavljanje kastodi poslova, banchi depozitaru, investicionom fondu, brokerskom društvu ili banchi ovlašćenoj za obavljanje poslova kupovine i prodaje hartija od vrijednosti, osiguravajućem društvu ili penzijskom fondu u privatnom vlasništvu, u vrijeme kada je tim društvima oduzeta dozvola za rad,
- v) koja su izgubila članstvo u strukovnom udruženju zbog nepridržavanja pravila udruženja, ili kojima je nadležni organ izrekao mjeru oduzimanja dozvole za obavljanje poslova na finansijskom tržištu,
- g) protiv kojih je izrečena mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti koje je u potpunosti ili djelimično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva za upravljanje, dok traje zabrana,
- d) koja su kažnjena za krivično djelo prema zakonima kojima se uređuje poslovanje na finansijskom tržištu i lica koja su više puta kažnjavana za prekršaje propisane tim zakonima,
- đ) kojima je oduzeta poslovna sposobnost,
- e) koja posjeduju punovažnu dozvolu Komisije za hartije od vrijednosti za obavljanje poslova brokera ili investicionog menadžera, odnosno odgovarajuće odobrenje nadležnog organa i stvarno obavljaju te poslove kao zaposleni kod drugog društva za upravljanje investicionim fondovima, brokerskog društva ili banke ovlašćene za poslove sa hartijama od vrijednosti,
- ž) koja su članovi uprave i nadzornog odbora ili zaposleni kod drugog investicionog fonda, društva za upravljanje investicionim fondovima, banke, brokerske kuće i osiguravajućeg društva,
- z) koja su član organa ili zaposleni kod drugog društva za upravljanje,
- i) koja su član organa ili zaposleni kod kastodi banke sa kojom je društvo za upravljanje zaključilo ugovor,
- j) koja su funkcioneri, postavljena, odnosno imenovana lica ili državni službenici i
- k) povezana lica sa licima iz t. z) i i) ovog stava.

(5) Članovi uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje moraju imati visoku školsku spremu, s tim da direktor i najmanje jedna polovina članova uprave i nadzornog odbora moraju imati najmanje tri godine radnog iskustva stečenog u obavljanju složenih finansijsko-ekonomskih poslova u vezi sa hartijama od vrijednosti u zemlji ili inostranstvu kao što su poslovi:

- a) u brokersko-dilerskom društvu,
- b) na berzi hartija od vrijednosti, odnosno finansijskih derivata,
- v) u banchi,
- g) u društvu za upravljanje investicionim ili penzijskim fondovima,
- d) u društvu za osiguranje,
- đ) u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ili drugom državnom organu ili organizaciji i

e) u pravnom licu koje obavlja poslove u vezi sa hartijama od vrijednosti za račun države kao povjerene poslove.

(6) Svi članovi uprave moraju biti zaposleni u društvu za upravljanje sa punim radnim vremenom.

(7) Najmanje jedan član nadzornog odbora društva za upravljanje mora imati licencu internog revizora.

Davanje saglasnosti na izbor članova uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje

Član 16.

(1) Agencija za osiguranje daje saglasnost na izbor predloženih članova uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje.

(2) Agencija donosi rješenje o davanju saglasnosti na izbor člana uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje kada utvrdi da su ispunjeni uslovi utvrđeni u članu 15. ovog zakona i kada procijeni da predloženi članovi uprave i nadzornog odbora posjeduju poslovni ugled koji upućuje na zaključak da će valjano obavljati poslove u društvu za upravljanje.

(3) Kada odlučuje o davanju saglasnosti iz stava 1. ovog člana, Agencija može, ukoliko je to neophodno, obaviti intervju sa predloženim članovima.

(4) Kada Agencija odlučuje o zahtjevu iz člana 10. stav 1. ovog zakona, istovremeno odlučuje i o davanju saglasnosti na izbor predloženih članova uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje.

Oduzimanje saglasnosti na izbor člana uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje

Član 17.

(1) Agencija oduzima saglasnost članu uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje kada utvrdi da je:

a) odluka o davanju saglasnosti donesena na osnovu neistinitih i netačnih podataka, čime je Agencija dovedena u zabludu,

b) član u međuvremenu prestao da ispunjava uslove iz člana 15. ovog zakona,

v) član izvršio povredu odredaba ovog zakona i propisa donesenog na osnovu njega, pravila poslovnog morala, savjesnog poslovanja i pravila o upravljanju rizikom ili na drugi način teže ugrozio interes članova dobrovoljnog penzijskog fonda i

g) pravosnažnim rješenjem proglašen poslovno nesposobnim.

(2) Od dana dostavljanja rješenja kojim mu je oduzeta saglasnost, član uprave, odnosno nadzornog odbora ne može vršiti bilo kakvu funkciju u društvu za upravljanje.

(3) Uprava društva za upravljanje odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja iz stava 2. ovog člana, saziva sjednicu uprave društva na kojoj predlaže novog člana uprave, odnosno nadzornog odbora.

Poslovna tajna

Član 18.

(1) Članovi uprave, članovi nadzornog odbora i zaposlena lica društva za upravljanje i povezana lica tog društva dužna su da čuvaju kao poslovnu tajnu i ne mogu davati informacije o:

- a) dobrovoljnom penzijskom fondu ili društvu za upravljanje tim fondom koje bi mogle stvoriti pogrešnu predstavu o poslovanju društva, odnosno dobrovoljnog penzijskog fonda,
- b) budućim aktivnostima i poslovnim planovima društva za upravljanje, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom i propisima Agencije,
- v) stanju i prometu na računima dobrovoljnog penzijskog fonda i njegovih članova i
- g) drugim podacima koji su od značaja za poslovanje dobrovoljnog penzijskog fonda, a za koje su saznali u obavljanju poslova društva za upravljanje.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, podaci se mogu saopštavati i stavljati na uvid trećim licima samo prilikom nadzora poslovanja, na osnovu naloga suda, nadležnog organa uprave ili na osnovu zakona.

Upis u registar

Član 19.

(1) Društvo za upravljanje dužno je da u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o izdavanju dozvole za rad društva i davanja saglasnosti na odluku o izboru članova uprave i nadzornog odbora, podnese prijavu za upis u registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.

(2) Društvo za upravljanje dužno je da u roku od sedam dana od dana prijema rješenja o upisu u registar poslovnih subjekata dostavi Agenciji izvod iz upisa u registar iz stava 1. ovog člana.

(3) Društvo za upravljanje ne može obavljati djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondom prije upisa u registar poslovnih subjekata.

Dozvola za rad u slučaju statusne promjene spajanja pripajanjem

Član 20.

(1) Društvo za upravljanje (društvo sticalac) može da preuzme isključivo cjelokupni kapital drugog društva za upravljanje (društvo prestalo pripajanjem).

(2) Društvo sticalac podnosi Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za spajanje prije podnošenja prijave za upis promjene u registar poslovnih subjekata, uz koji dostavlja saglasnost organa nadležnog za nadzor konkurenčije na tržištu.

(3) Društvo sticalac preuzima poslove organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima društva prestalog pripajanjem.

(4) Društvo sticalac može dobrovoljni penzijski fond kojim je upravljalo društvo prestalo pripajanjem pripojiti dobrovoljnog penzijskog fondu kojim upravlja (svom fondu), ili njim zasebno upravljati.

(5) Zahtjev iz stava 2. ovog člana sadrži:

- a) finansijske izvještaje društva sticaoca i društva prestalog pripajanjem sa izvještajem eksternog revizora,
- b) izvještaj koji pokazuje izvodljivost spajanja i
- v) plan koji detaljno navodi namjeru u vezi sa dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima društva prestalog pripajanjem.

(6) Na spajanje pripajanjem društava za upravljanje primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva.

(7) Bliže uslove i način pripajanja dobrovoljnih penzijskih fondova propisuje Agencija.

Opšti akti društva za upravljanje

Član 21.

(1) Opšti akti društva za upravljanje su osnivački akt, statut, pravila poslovanja i drugi opšti akti.

(2) Pravilima poslovanja uređuju se:

- a) poslovi koje obavlja društvo za upravljanje, uslovi i način njihovog obavljanja,
- b) međusobni odnosi društva za upravljanje i članova dobrovoljnog penzijskog fonda,
- v) kriterijumi za formiranje investicionog portfelja dobrovoljnog penzijskog fonda i investiciona politika sa ciljem povećanja vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda,
- g) način obavještavanja članova dobrovoljnog penzijskog fonda o:
  - 1) promjenama investicione politike,
  - 2) vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i vrijednosti obračunskih jedinica,
  - 3) posebnim rizicima investiranja,
  - 4) izmjenama pravilnika o tarifi i
  - 5) drugim bitnim pitanjima,
- d) način i uslovi pod kojim članovi organa i zaposleni u društvu za upravljanje mogu ulagati svoja sredstva u dobrovoljni penzijski fond kojim upravlja to društvo,
- đ) administrativne i računovodstvene procedure,
- e) kontrolne i sigurnosne mjere za obradu podataka i njihovo čuvanje,
- ž) sistem interne kontrole,
- z) procedure za sprečavanje sukoba interesa i mjere za sprečavanje korišćenja imovine kojom se upravlja za sopstveni račun,
- i) mjere za sprečavanje zloupotrebe povlašćenih informacija i
- j) druga pitanja od značaja za rad društva za upravljanje.

(3) Agencija daje saglasnost na osnivački akt, statut i pravila poslovanja kao i na naknadne izmjene i dopune ovih akata.

(4) Društvo za upravljanje obavezno je da na svojoj Internet stranici objavi pravila poslovanja.

Izmjene i dopune pravila poslovanja

Član 22.

(1) Društvo za upravljanje dužno je da pribavi saglasnost iz člana 21. stav 3. ovog zakona u roku od sedam dana od dana usvojene izmjene i dopune pravila poslovanja.

(2) Agencija može naložiti društvu za upravljanje da izmjeni i dopuni pravila poslovanja, u slučaju kada utvrdi da u dovoljnoj mjeri ne obezbjeđuju interes članova dobrovoljnog penzijskog fonda.

(3) Izmjene i dopune pravila poslovanja društvo za upravljanje mora da učini dostupnim svim članovima dobrovoljnog penzijskog fonda, odnosno obveznicima uplate na koje se te izmjene odnose, objavom na svojoj Internet stranici, te da u najmanje jednom dnevnom listu sa tiražom koji nije manji od 5.000 primjeraka koji je dostupan na cijelom području Republike Srpske objavi informaciju o izmenama i dopunama pravila, najmanje 30 dana prije početka primjene izmijenjenih pravila.

Naknade društva za upravljanje

Član 23.

(1) Naknadu za usluge društva za upravljanje i naknadu za prenos računa člana dobrovoljnog penzijskog fonda plaća član dobrovoljnog penzijskog fonda, u skladu sa pravilnikom o naknadama društva za upravljanje.

(2) Društvo za upravljanje dužno je da prije potpisivanja ugovora, člana dobrovoljnog penzijskog fonda upozna sa visinom naknada iz stava 1. ovog člana.

(3) Naknada za usluge društva za upravljanje sastoji se od:

- a) naknade prilikom uplate penzijskih doprinosa, po stopi najviše do 5 % od vrijednosti izvršenih pojedinačnih uplata člana i
- b) naknade za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, po stopi od najviše 2 % godišnje od neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(4) Naknada iz stava 3. tačka b) ovog člana obračunava se svakodnevno, a naplaćuje mjesечно.

(5) Troškovi u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrijednosti iz kojih se sastoji dobrovoljni penzijski fond i troškovi usluga kastodi banke naplaćuju se iz imovine dobrovoljnog penzijskog fonda, a druge troškove snosi društvo za upravljanje.

(6) Društvo za upravljanje naplaćuje prenos računa člana dobrovoljnog penzijskog fonda na dobrovoljni penzijski fond koji organizuje i kojim upravlja drugo društvo za upravljanje prema stvarnim troškovima prenosa, ali ne više od iznosa koje propiše Agencija.

(7) Umjesto člana dobrovoljnog penzijskog fonda naknadu iz stava 3. tačke a) ovog člana može da plaća organizator penzijskog plana na osnovu ugovora o upravljanju penzijskim planom.

(8) Obračun naknade iz stava 3. tačka a) ovog člana vrši se prije nego što se uplate pretvore u obračunske jedinice.

(9) Društvo za upravljanje dužno je da članove dobrovoljnog penzijskog fonda obavijesti o povećanju naknada koje se naplaćuju članovima dobrovoljnog penzijskog fonda najmanje šest mjeseci prije njihove primjene.

(10) Agencija bliže uređuje način obračuna naknada.

Promjena poslovnog imena i sjedišta

Član 24.

Društvo za upravljanje dužno je da prije podnošenja prijave za upis u registar poslovnih subjekata promjene poslovnog imena i sjedišta, obavijesti Agenciju o promjeni koju vrši i dobije saglasnost na promjenu od Agencije.

Odgovornost društva za upravljanje

Član 25.

(1) Društvo za upravljanje odgovorno je članovima dobrovoljnog penzijskog fonda za štetu nastalu zbog neispunjena, kašnjenja ili djelimičnog ispunjenja svojih obaveza koje se odnose na upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, osim ako neispunjena, kašnjenje ili djelimično ispunjenje ne proizlazi iz uzroka koje društvo za upravljanje nije moglo da predvidi, izbjegne ili otkloni.

(2) Društvo za upravljanje dužno je da nadoknadi štetu nastalu zbog neispunjena, kašnjenja ili delimičnog ispunjenja svojih obaveza.

Ograničenja poslovanja društva za upravljanje

Član 26.

(1) Društvo za upravljanje ne može imati učešće u kapitalu i upravljanju drugih pravnih lica.

(2) Društvo za upravljanje ne može biti zajmodavac, niti preuzeti obaveze po osnovu ugovora o jemstvu.

Poslovne knjige, finansijski i drugi izvještaji

Član 27.

(1) Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja društva za upravljanje vrši se u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

(2) Društvo za upravljanje dužno je da odvojeno od svojih vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje za dobrovoljni penzijski fond kojim upravlja.

(3) Društvo za upravljanje dužno je da u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima odvojeno prikazuje podatke za svaki dobrovoljni penzijski fond kojim upravlja.

(4) Društvo za upravljanje dužno je da obezbijedi eksternu reviziju finansijskih izvještaja društva za upravljanje i dobrovoljnih penzijskih fondova kojim upravlja.

(5) Isto pravno lice ne može da vrši reviziju iz stava 4. ovog člana više od tri uzastopne godine.

(6) Agencija detaljnije propisuje uslove koje mora da ispunjava eksterni revizor i obavezni sadržaj izvještaja eksternog revizora za finansijski izvještaj dobrovoljnog penzijskog fonda.

(7) Društvo za upravljanje dužno je da Agenciji dostavlja:

a) godišnji izvještaj o poslovanju u okviru kojeg odvojeno prikazuje godišnje finansijske izvještaje za društvo za upravljanje i finansijske izvještaje dobrovoljnih penzijskih fondova

kojim upravlja, sa izvještajem eksternog revizora do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu,

b) polugodišnje finansijske izvještaje za društvo za upravljanje i dobrovoljne penzijske fondove kojim upravlja, do 31. jula tekuće godine za prvi šest mjeseci te godine,

v) mjesечne izvještaje za dobrovoljni penzijski fond, do 20-og u mjesecu za prethodni mjesec, a koji sadrže podatke o:

1) hartijama od vrijednosti koje čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda kojima se trgovalo, prema vrsti hartija od vrijednosti i emitentima,

2) nepokretnostima koje čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda kojima se trgovalo, prema vrsti i mjestu gde se one nalaze,

3) stanju novčanih depozita koji čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda, prema finansijskim organizacijama kod kojih se depoziti nalaze,

4) datumima transakcija i cijenama po kojima su transakcije hartijama od vrijednosti i nepokretnostima izvršene,

5) brokerskim naknadama, naknadama kastodi banke i drugim troškovima u vezi sa transakcijama,

6) vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i broju upisanih obračunskih jedinica i njihovojo pojedinačnoj vrijednosti, sa stanjem na dan posljednjeg radnog dana u mjesecu za koji se dostavlja izvještaj,

7) broju članova dobrovoljnog penzijskog fonda, sa stanjem na dan posljednjeg radnog dana u mjesecu za koji se dostavlja izvještaj,

8) druge podatke i izvještaje na zahtjev Agencije,

g) godišnje naknade članovima organa društva za upravljanje i

d) podatke o ostvarenom godišnjem prinosu.

(8) Društvo za upravljanje dužno je da trajno čuva dokumentaciju i podatke zabilježene na elektronskom mediju koji se odnose na članove dobrovoljnog penzijskog fonda.

(9) Društvo za upravljanje dužno je da obezbijedi zaštitu ličnih podataka članova dobrovoljnog penzijskog fonda u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu ličnih podataka.

(10) Agencija propisuje detaljniji sadržaj i način dostavljanja izvještaja, kao i čuvanje dokumentacije društva za upravljanje i dobrovoljnog penzijskog fonda iz ovog člana.

III DOBROVOLJNI PENZIJSKI FONDOVI

Dobrovoljni penzijski fond

Član 28.

(1) Dobrovoljni penzijski fond organizuje se radi prikupljanja novčanih sredstava dobrovoljnom uplatom penzijskog doprinosa od obveznika uplate i ulaganja tih sredstava radi povećanja vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(2) Dobrovoljnim penzijskim fondom upravlja društvo za upravljanje, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Dobrovoljni penzijski fond je fond posebne vrste, odnosno posebna imovina, bez svojstva pravnog lica, koju čini zbir sredstava od dobrovoljnih doprinosa i prinosa od investiranih sredstava

umanjenih za naknade koje se naplaćuju od dobrovoljnog penzijskog fonda.

(4) Članovi dobrovoljnog penzijskog fonda su vlasnici dobrovoljnog penzijskog fonda.

(5) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda u potpunosti je odvojena od imovine društva za upravljanje koje upravlja tim fondom.

(6) Isto lice može biti član jednog ili više dobrovoljnih penzijskih fondova.

(7) Akti društva za upravljanje i dobrovoljnog penzijskog fonda ne smiju direktno ili indirektno prouzrokovati nejednakost koja bi bila zasnovana na polnoj razlici, a što se posebno odnosi na:

a) obaveznost ili dobrovoljnost članstva,

b) različite uslove za pristup u članstvo,

v) različite uslove perioda članstva za ostvarivanje prava,

g) različite uslove prekida trajanja članstva u pogledu čuvanja ili korišćenja prava prema ovom zakonu i

d) određivanje različitih uslova ili odredaba koje se primjenjuju samo na članove dobrovoljnog penzijskog fonda istog pola u pogledu očekivanih prava, po prestanku članstva u dobrovoljnem penzijskom fondu

Naziv dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 29.

(1) Dobrovoljni penzijski fond ima naziv.

(2) U nazivu dobrovoljnog penzijskog fonda moraju biti sadržane riječi: "dobrovoljni penzijski fond".

(3) Pravno lice i preduzetnik ne mogu koristiti pojам: "dobrovoljni penzijski fond" niti pojам izведен iz tog pojma u svom poslovnom imenu ili nazivu, odnosno nazivu svog proizvoda ili usluge, osim ako te pojmove koriste na osnovu ovog zakona.

Upravljanje sa više dobrovoljnih penzijskih fondova

Član 30.

Društvo za upravljanje koje namjerava da organizuje i upravlja sa više dobrovoljnih penzijskih fondova dužno je da podnese Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za organizovanje i upravljanje fondom za svaki dobrovoljni penzijski fond posebno u skladu sa članom 10. stav 2. ovog zakona.

1. Vrste dobrovoljnih penzijskih fondova

Član 31.

(1) Dobrovoljni penzijski fond može biti organizovan kao otvoreni (otvoreni dobrovoljni penzijski fond) i zatvoreni (zatvoreni dobrovoljni penzijski fond).

(2) Otvoreni dobrovoljni penzijski fond prihvata zahtjev za članstvo od domaćeg ili stranog punoljetnog fizičkog lica koje ima interes za učlanjenje u otvoreni dobrovoljni penzijski fond.

(3) Zatvoreni dobrovoljni penzijski fond prihvata zahtjeve za članstvo samo od lica koja su zaposlena kod poslodavca ili su članovi sindikata ili drugog udruženja samostalnih djelatnosti.

(4) Društvo za upravljanje fonom može da nudi članovima jedan otvoren dobrovoljni penzijski fond i/ili jedan ili više zatvorenih dobrovoljnih penzijskih fonda.

1.1. Otvoreni dobrovoljni penzijski fond

Član 32.

Otvoreni dobrovoljni penzijski fond organizuje i njime upravlja društvo za upravljanje u skladu sa ovim zakonom.

Član 33.

(1) Članstvo u otvorenom dobrovoljnem penzijskom fondu uspostavlja se zaključivanjem ugovora sa izabranim društvom za upravljanje i otvaranjem ličnog računa u otvorenem dobrovoljnem penzijskom fondu.

(2) Članstvo u otvorenem dobrovoljnem penzijskom fondu počinje prvom uplatom u otvoren dobrovoljni penzijski fond, što se smatra prihvatanjem ponude prema zaključenom ugovoru sa izabranim društvom za upravljanje.

(3) Ako član otvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda prestane da uplaćuje doprinose, i dalje ostaje član tog fonda.

Član 34.

Član otvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda može se povući iz članstva u tom fondu i preći u drugi dobrovoljni penzijski fond u skladu sa ugovorom iz člana 33. stav 1. ovog zakona.

1.2. Zatvoreni dobrovoljni penzijski fond

Član 35.

(1) Zatvoreni dobrovoljni penzijski fond može svojom odlukom organizovati poslodavac, sindikat ili udruženje samostalnih djelatnosti.

(2) Statutom zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda bliže se uređuje članstvo u zatvorenem dobrovoljnem penzijskom fondu, osigurani rizici, način finansiranja i ostali uslovi povezani sa organizovanjem i poslovanjem zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda.

(3) Organizator zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda i društvo koje njime upravlja dužni su da informišu članove, odnosno potencijalne članove o mogućnostima koje im pruža članstvo u zatvorenem dobrovoljnem penzijskom fondu i da ih obavijesti o njihovim pravima i obavezama koje proizlaze iz članstva.

(4) Zatvoreni dobrovoljni penzijski fond može da prihvati zahtjeve za članstvo:

- a) radnika zaposlenih kod poslodavca koji je organizator dobrovoljnog penzijskog fonda,
- b) članova sindikata koji je organizator zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda i
- v) članova udruženja samostalnih djelatnosti koje je organizator zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda,

(5) Članstvo u zatvorenem dobrovoljnem penzijskom fondu uspostavlja se potpisivanjem izjave o

prihvatanju statuta i prospelta i prvom uplatom u zatvoreni dobrovoljni penzijski fond.

(6) Član se može povući iz zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda u slučaju prestanka uslova iz stava 4. ovog člana, u skladu sa statutom, prelaskom u drugi dobrovoljni penzijski fond.

(7) U slučaju prestanka članstva u zatvorenom dobrovoljnem penzijskom fondu, član zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda može na osnovu uplaćenih doprinosa do dana prestanka članstva ostvariti pravo po osnovu akumuliranih sredstava na individualnom računu člana zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda u skladu sa statutom i ovim zakonom.

(8) U slučaju odlaska člana u drugu državu, organizator zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda i društvo za upravljanje dužni su da ga informišu o pravima na osnovu dotadašnjeg članstva.

(9) Organizator zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda i društvo za upravljanje dužni su da na zahtjev članova zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda daju opšte informacije o mogućnostima za ostvarivanje prava po osnovu akumuliranih sredstava na individualnom računu člana zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda.

Član 36.

(1) Pristup u zatvoreni dobrovoljni penzijski fond, koji organizuje poslodavac, mora biti ponuđen svim zaposlenim tog poslodavca ili posebnoj kategoriji zaposlenih, u zavisnosti da li se zatvoren dobrovoljni penzijski fond osniva za sve ili za posebnu kategoriju zaposlenih.

(2) Pristupanje zatvorenem dobrovoljnem penzijskom fondu ne može biti uslov za zapošljavanje ili članstvo u sindikatu niti se bez pisanog pristanka zaposlenog može odbijati doprinos od plate po tom osnovu.

Član 37.

Poslodavac, sindikat i udruženje samostalnih djelatnosti koji su organizatori zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda ograničavaju članstvo u tom fondu na radnike i bivše radnike, pripadnike udruženja samostalnih djelatnosti i bivše pripadnike tih udruženja, kao i članove njihovih porodica koji mogu koristiti sredstva na ličnom računu u slučaju smrti člana zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda, u skladu sa propisima o nasljeđivanju.

Član 38.

Organizator zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda obavezan je da za članove zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda u cijelosti ili djelimično vrši uplate u fond na njihove individualne račune.

Član 39.

Zaposlenom koji je upućen na rad u drugu državu ne prestaje članstvo u zatvorenem dobrovoljnem penzijskom fondu i poslodavac je obavezan da osigura nastavak uplate doprinosa na njegov račun.

Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 40.

(1) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda u svojini je članova dobrovoljnog penzijskog fonda, srazmjerno njihovom udjelu u imovini dobrovoljnog penzijskog fonda.

(2) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda odvojena je od imovine društva za upravljanje.

(3) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda obavezno se vodi na računu kod kastodi banke.

(4) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda ne može biti predmet prinudne naplate, zaloge, hipoteke, ne može se uključiti u likvidacionu ili stečajnu masu društva za upravljanje, kastodi banke ili drugih lica, niti koristiti za izmirivanje obaveza člana dobrovoljnog penzijskog fonda i drugih lica prema trećim licima.

(5) Pravo glasa na osnovu akcija koje čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda ostvaruje društvo za upravljanje koje organizuje i upravlja tim fondom.

(6) Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima koristi pravo glasa iz akcija koje čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda kojim upravlja, isključivo u interesu članova dobrovoljnog penzijskog fonda.

Investiciona načela i investiciona politika

Član 41.

(1) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda ulaze se radi povećanja ukupnog prinosa u korist članova dobrovoljnog penzijskog fonda, a u skladu sa sljedećim načelima:

- a) načelo sigurnosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda - u strukturi portfelja dobrovoljnog penzijskog fonda nalaze se hartije od vrijednosti izdavalaca sa visokim kreditnim rejtingom,
- b) načelo diversifikacije portfelja - u strukturi portfelja dobrovoljnog penzijskog fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje se razlikuju prema vrsti i izdavaocima, kao i prema drugim obilježjima,
- v) načelo likvidnosti - u strukturi portfelja dobrovoljnog penzijskog fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje je moguće brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj cijeni i
- g) načelo profitabilnosti - u strukturi portfelja dobrovoljnog penzijskog fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje, uz uvažavanje načela navedenih u t. a) do v) ovog stava, donose najveći prinos.

(2) Pravilima poslovanja društva za upravljanje utvrđuje se investiciona politika dobrovoljnog penzijskog fonda.

(3) Investicionom politikom utvrđuje se:

- a) način sprovodenja načela iz stava 1. ovog člana,
- b) najveći i najmanji dio sredstava dobrovoljnog penzijskog fonda koji se može ulagati u pojedine hartije od vrijednosti i nekretnine,
- v) najveći dio sredstava dobrovoljnog penzijskog fonda koji se može ulagati u novčane depozite,
- g) organi društva za upravljanje koji donose odluke o ulaganjima i postupak za donošenje takvih odluka i
- d) način izmjene investicione politike.

(4) Društvo za upravljanje redovno, a najmanje jednom u tri godine vrši reviziju investicione politike.

(5) Društvo za upravljanje može povjeriti donošenje odluke o ulaganjima izvan BiH stranom pravnom licu, koje je u matičnoj zemlji ovlašćeno za poslovanje na tržištu hartija od vrijednosti i obavljanje takvih poslova, a koje ima provjeren bonitet, to jest dokazano višegodišnje iskustvo i uspjeh u upravljanju dobrovoljnim penzijskim fondovima.

Ulaganje imovine dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 42.

(1) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda ulaže se u:

- a) dužničke hartije od vrijednosti koje emituje ili za koje garantuje BiH, Centralna banka BiH, Republika Srpska i Federacija BiH,
- b) dužničke hartije od vrijednosti koje emituju jedinice lokalne samouprave u BiH i Distrikt Brčko,
- v) obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju države članice Evropske unije, OECD-a i CEFT-e ili centralne banke tih država,
- g) obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituje Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka ili Svjetska banka,
- d) depozite i depozitne potvrde, kod banaka u BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita,
- đ) obveznice ili druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju ili za koje garantuju banke iz BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita,
- e) hipotekarne obveznice koje emituju banke iz BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita,
- ž) akcije koje emituju pravna lica sa sjedištem u BiH, a kojima se trguje na najvišem berzanskom tržištu ili najvišem segmentu drugog uređenog javnog tržišta,
- z) obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju akcionarska društva sa sjedištem u BiH, osim banaka, a kojima se trguje na najvišem berzanskom tržištu ili najvišem segmentu drugog uređenog javnog tržišta,
- i) udjele u otvorenim i akcije u zatvorenim investicionim fondovima registrovanim u BiH ako ti fondovi pretežno ulažu u hartije od vrijednosti zemalja OECD-a,
- j) dužničke hartije od vrijednosti koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, koje emituju jedinice lokalne samouprave, preduzeća ili banke iz država članica Evropske unije, OECD-a i CEFT-e, i kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e,
- k) akcije inostranih preduzeća i banaka koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e,
- l) udjele u otvorenim investicionim fondovima registrovanim u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e i
- lj) nepokretnosti koje se nalaze na teritoriji BiH.

(2) Ulaganja u nepokretnosti mogu biti ulaganja u zemljište, zgrade (poslovne, stambene, stambeno-poslovne, ekonomski i drugo) i posebne dijelove zgrada (stanovi, poslovne prostorije i drugo), koji su upisani u javnim knjigama o evidenciji nepokretnosti i pravima na njima, čiji prenos svojine nije ograničen i na kojima nije zasnovano pravo zaloge, pravo plodouživanja, pravo upotrebe, pravo stanovanja ili pravo stvarnog tereta.

(3) U jednu nepokretnost može se uložiti najviše do 2 % imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(4) Ukupna ulaganja dobrovoljnog penzijskog fonda u nepokretnosti ne mogu iznositi više od 10 % imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(5) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda koja se sastoji od nepokretnosti upisuje se u knjige iz stava 2. ovog člana kao svojina fonda, uz navođenje naziva društva za upravljanje i evidentira se u kastodi banci.

(6) Vrijednost nepokretnosti u koje se ulaže imovina dobrovoljnog penzijskog fonda obavezno procjenjuje ovlašćeni procjenitelj. Nepokretnosti moraju biti osigurane od svih rizika.

(7) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda ne može se ulagati u nepokretnosti kod kojih postoji pravo preče kupovine, osim u slučajevima utvrđenim zakonom.

(8) Agencija propisuje način i učestalost procjene imovine iz stava 1. ovog člana.

(9) Agencija propisuje maksimalne visine i dodatne uslove ulaganja imovine dobrovoljnog penzijskog fonda iz stava 1. ovog člana.

(10) Agencija propisuje uslove i način na koji se može ulagati imovina dobrovoljnih penzijskih fondova u inostranstvu.

Ograničenja ulaganja

Član 43.

(1) Na ulaganja imovine dobrovoljnog penzijskog fonda iz člana 42. ovog zakona primjenjuju se sljedeća ograničenja:

- a) ulaganjem imovine ne može se sticati više od 15 % vlasničkog učešća, odnosno akcija sa pravom glasa jednog emitenta,
- b) ulaganjem imovine ne može se sticati više od 25 % vrijednosti emisije dužničkih hartija od vrijednosti jednog emitenta, osim za hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. tačka a),
- v) do 10 % vrijednosti imovine može se uložiti u hartije od vrijednosti jednog emitenta ili više emitenata koji su povezana lica, osim hartija od vrijednosti iz člana 44. stav 1. tačka a) ovog zakona,
- g) najviše 40 % vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti emitenata čije je sjedište izvan BiH, a u okviru navedenog ograničenja najviše 30 % vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. t. j), k) i l) ovog zakona,
- d) najviše 80 % vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. tačka a) ovog zakona,
- e) do 30% vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. tačka b) ovog zakona,
- ž) do 20 % vrijednosti imovine može se uložiti u novčane depozite i depozitne potvrde iz člana 42. stav 1. tačka d) ovog zakona, s tim da se u novčane depozite ili depozitne potvrde kod jedne banke može uložiti do 10 % neto vrijednosti imovine,
- z) do 40 % vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. t. đ) i e) ovog zakona,
- i) do 35 % vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. tačka ž) ovog zakona,
- j) do 35 % vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. tačka z) ovog zakona,

k) do 10 % vrijednosti imovine može se ulagati u akcije ili udjele investicionih fondova, a u udjele ili akcije investicionog fonda kojim upravlja isto društvo za upravljanje do 5 % vrijednosti imovine fonda,

l) opciski i terminski poslovi i drugi finansijski derivati mogu se koristiti samo u svrhu zaštite od rizika i ukupna izloženost prema tim instrumentima ne može biti veća od 5 % neto vrijednosti imovine,

lj) do 5 % vrijednosti imovine fonda može se ulagati u hartije od vrijednosti koje emituje organizator penzijskog plana, a ako organizator pripada grupi, ulaganje u hartije od vrijednosti koje emituju članice grupe ne može iznositi više od 10 % vrijednosti imovine fonda, osim u slučaju ulaganja u hartije od vrijednosti iz člana 42. stav 1. tačka a).

(2) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda ne može se ulagati u fondove sa privatnom ponudom, uključujući i fondove rizičnog kapitala.

(3) Izuzetno od odredaba ovog člana, u slučaju značajnog poremećaja tržišta hartija od vrijednosti koji neposredno ugrožava vrijednost imovine dobrovoljnih penzijskih fondova, Agencija može odlučiti, uz saglasnost Vlade Republike Srpske, o zabrani ili promjeni ograničenja ulaganja u pojedinu vrstu imovine, te o mogućem ulaganju u drugu vrstu imovine.

(4) Novčana sredstva na računu kod kastodi banke ne predstavljaju ulaganje u novčane depozite u smislu ograničenja propisanih ovim članom. Maksimalni rok držanja novčanih sredstava na računu kod kastodi banke propisuje Agencija.

Član 44.

Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda ne može se ulagati u hartije od vrijednosti koje emituje:

- a) društvo za upravljanje,
- b) kastodi banka kod koje se vodi račun dobrovoljnog penzijskog fonda,
- v) brokersko-dilersko društvo, odnosno ovlašćena banka koja za društvo za upravljanje obavlja poslove posredovanja u trgovanim hartijama od vrijednosti,
- g) akcionar društva za upravljanje i
- d) povezano lice sa licima iz t. a) do g) ovog člana.

Član 45.

(1) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda mora se ulagati u skladu sa ograničenjima ulaganja predviđenih ovim zakonom i prospektom.

(2) U slučaju odstupanja od ograničenja ulaganja iz ovog zakona i prospeksa, a uslijed nastupanja okolnosti koje društvo za upravljanje nije moglo da predvidi, odnosno na koje nije moglo da utiče, društvo za upravljanje je dužno da odmah obavijesti Agenciju i da u roku od šest mjeseci od dana odstupanja uskladi strukturu imovine dobrovoljnog penzijskog fonda sa ograničenjima ulaganja.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, društvo za upravljanje dostavlja Agenciji i akcioni plan u kome navodi načine i rokove usklađivanja odstupanja ulaganja, uz poštivanje principa maksimizacije prinosa i očuvanja vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(4) Prilikom odstupanja od ograničenja ulaganja van slučaja predviđenog stavom 2. ovog člana, Agencija nakon što sazna za takvu činjenicu, odmah preduzima mjere nadzora u skladu sa ovim zakonom.

(5) Na zahtjev društva za upravljanje, koji se podnosi najkasnije 30 dana od dana nastanka odstupanja ulaganja, Agencija može odobriti, a radi zaštite interesa članova dobrovoljnog penzijskog

fonda, produženje roka iz stava 2. ovog člana.

(6) Sa imovinom dobrovoljnog penzijskog fonda ne mogu se vršiti kupoprodajne transakcije u kojima je prodavac, odnosno kupac bilo koje od lica iz člana 44. ovog zakona, organizator penzijskog plana i članovi organa društva za upravljanje, kao i licima povezanim sa njima, osim ako je riječ o uobičajenoj otvorenoj tržišnoj transakciji na berzanskom ili drugom uređenom javnom tržištu.

(7) Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima ne može izdavati kredite i garancije bilo kojem od lica iz člana 44. ovog zakona.

(8) Društvo za upravljanje može plasirati i pozajmljivati novac dobrovoljnog penzijskog fonda samo na tržištu novca. Ukupan iznos plasiranog i pozajmljenog novca dobrovoljnog penzijskog fonda na tržištu novca ne može biti veći od 1 % vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(9) Ugovor ili drugi posao iz stava 8. ovog člana koji se odnosi na plasiranje i pozajmicu izvan tržišta novca ništav je.

(10) Ostale uslove ulaganja imovine dobrovoljnog penzijskog fonda na tržištu novca propisuje Agencija.

(11) Društvo za upravljanje donosi investicionu strategiju i vrši njenu reviziju najmanje jednom u tri godine.

(12) Investiciona strategija obavezno sadrži metode mjerjenja investicionih rizika, procese upravljanja rizicima i stratešku alokaciju sredstava.

Prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 46.

(1) Dobrovoljni penzijski fond ima prospekt i skraćeni prospekt.

(2) Društvo za upravljanje obavezno je da izradi prospekt i skraćeni prospekt za svaki dobrovoljni fond koji nudi na tržištu.

(3) Prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda mora se uručiti licu prije sticanja članstva u dobrovolnjem penzijskom fondu.

(4) Skraćeni prospekt isključivo se koristi radi oglašavanja dobrovoljnog penzijskog fonda, mora odgovarati sadržini prospekta i sadržavati obavještenje o tome na koji način je dostupan prospekt i mora biti raspoloživ kod posrednika sa kojim društvo za upravljanje ima zaključen ugovor.

(5) Prospekt mora sadržavati informacije na osnovu kojih zainteresovana lica mogu steći jasnu predstavu o dobrovolnjem penzijskom fondu i donijeti razumnu odluku o učlanjenju u dobrovoljni penzijski fond.

(6) Društvo za upravljanje obavezno je da prospekt učini dostupnim na službenim Internet stranicama društva, odnosno da ga uruči svakom zainteresovanom licu na njegov zahtjev.

(7) Društvo za upravljanje dužno je da Agenciji radi davanja saglasnosti dostavi prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda, do 31. marta tekuće godine, sa podacima sa stanjem na dan 31. decembra za prethodnu godinu.

(8) Kada nastupe značajnije promjene uslijed kojih podaci u prospektu i skraćenom prospektu ne odgovaraju stvarnom stanju, društvo za upravljanje dužno je da u roku od osam dana od dana nastanka takvih okolnosti dostavi Agenciji radi davanja saglasnosti izmijenjeni prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda.

(9) Društvo za upravljanje je dužno da u roku od 15 dana od dana dobijanja saglasnosti javno objavi skraćeni prospekt u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na cijelom području Republike Srpske sa tiražom koji nije manji od 5.000 primjeraka, a da prospekt objavi na svojoj Internet stranici.

Sadržina prospekta

Član 47.

(1) Prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda sadrži podatke o:

- a) dobrovoljnom penzijskom fondu,
- b) društvu za upravljanje,
- v) poslovnom imenu i sjedištu kastodi banke i
- g) datumu izdavanja prospekta.

(2) Podaci o dobrovoljnem penzijskom fondu su:

- a) naziv i datum osnivanja dobrovoljnog penzijskog fonda,
- b) investiciona politika i glavni rizici u vezi sa njom,
- v) poreski tretman dobrovoljnog penzijskog fonda, odnosno članova fonda – poreske stope i osnovice i način njihovog obračunavanja,
- g) poslovno ime i sjedište revizora koji vrši eksternu reviziju finansijskih izvještaja društva i fonda, i mišljenje revizora za posljednji finansijski izvještaj fonda,
- d) vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda na dan izdavanja prospekta i
- đ) sadašnja struktura imovine dobrovoljnog penzijskog fonda, i to:

1) procentualno učešće hartija od vrijednosti prema vrsti hartija od vrijednosti, nazivu i sjedištu izdavaoca i nazivu i sjedištu organizovanog tržišta na kome se trguje tim hartijama, kada takve hartije od vrijednosti čine više od 1 % ukupne vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda,

2) procentualno učešće novčanih depozita prema nazivu i sjedištu finansijske organizacije kod koje su deponovana novčana sredstva, kada depoziti u tim organizacijama čine više od 1 % ukupne vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i

3) procentualno učešće nepokretnosti prema vrsti i mjestu gde se nepokretnost nalazi,

e) neto prinos dobrovoljnog penzijskog fonda u skladu sa članom 56. ovog zakona,

ž) podaci o visini naknada i troškova, kao što su:

1) naknada prilikom uplate penzijskog doprinosa,

2) naknade za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom društvu za upravljanje za prethodnu godinu, izraženu kao procenat vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda,

3) troškovi u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrijednosti, troškovi usluga kastodi banke i drugi troškovi za prethodnu godinu izraženi kao procenat vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda,

4) iznos naknade za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom izražen kao procenat vrijednosti imovine fonda za tekuću godinu i

- 5) maksimalan iznos troškova iz podatčke 3) ove tačke izražene kao procenat vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda za tekuću godinu,
- z) osnovi za raskid ugovora o članstvu i prava i obaveze društva za upravljanje i članova dobrovoljnog penzijskog fonda u slučaju raskida ugovora o članstvu,
- i) vrijeme, mjesto i način uplate penzijskih doprinosa,
- j) vrijeme i mjesto objavljivanja podataka o vrijednosti obračunskih jedinica i način obračunavanja tih jedinica i
- k) dinamika i način obračuna programiranih isplata.

(3) Podaci o društvu za upravljanje su:

- a) poslovno ime, sjedište i matični broj društva za upravljanje,
- b) ime i ovlašćenja članova uprave društva za upravljanje,
- v) poslovno ime i sjedište, odnosno imena i adrese akcionara ili članova društva za upravljanje,
- g) visina osnovnog kapitala društva za upravljanje,
- d) spisak i vrsta svih dobrovoljnih penzijskih fondova kojim upravlja, ukoliko društvo za upravljanje upravlja sa više dobrovoljnih penzijskih fondova,
- đ) poslovno ime i sjedište revizora koji vrši eksternu reviziju finansijskih izvještaja društva za upravljanje, i mišljenje revizora za posljednji finansijski izvještaj društva i
- e) vrijeme i mjesto gdje se može izvršiti uvid u opšte akte društva za upravljanje i finansijske izvještaje društva za upravljanje.

(4) Prilikom organizovanja dobrovoljnog penzijskog fonda prospekt ne sadrži podatke iz stava 2. t.
d) do e) ovog člana.

(5) Bližu sadržinu i standardizovani format prospekta propisuje Agencija, te odobrava svaku njegovu naknadnu izmjenu.

Članstvo u dobrovoljnem penzijskom fondu

Član 48.

(1) Domaće i strano punoljetno fizičko lice može biti član jednog ili više dobrovoljnih penzijskih fondova.

(2) Prilikom pristupanja dobrovoljnem penzijskom fondu, lice iz stava 1. ovog člana zaključuje ugovor o članstvu i potpisuje izjavu kojom potvrđuje da u potpunosti razumije prospekt i naknade koje se naplaćuju.

(3) Kada je isto lice član više dobrovoljnih penzijskih fondova, dužno je da zaključi poseban ugovor o članstvu za svaki dobrovoljni penzijski fond.

(4) Ukoliko član dobrovoljnog penzijskog fonda prestane da uplaćuje doprinose, i dalje ostaje član dobrovoljnog penzijskog fonda.

(5) Društvo za upravljanje ima diskretiono pravo da odbije prijem u članstvo u dobrovoljnem penzijskom fondu kojim upravlja, osim u slučaju kada se lice učlanjuje u dobrovoljni penzijski fond pristupanjem u penzijski plan.

Obveznik uplate

Član 49.

Penzijski doprinos u dobrovoljni penzijski fond uplaćuje:

- a) fizičko lice, ili drugo lice za račun fizičkog lica,
- b) organizator, u svoje ime i za račun zaposlenog, odnosno člana sindikata, u skladu sa penzijskim planom i
- v) poslodavac, u ime i za račun zaposlenog, u skladu sa ugovorom o članstvu između člana dobrovoljnog penzijskog fonda i društva za upravljanje.

Ugovor o članstvu

Član 50.

(1) Član dobrovoljnog penzijskog fonda postaje se zaključenjem ugovora o članstvu, kojim se društvo za upravljanje obavezuje da za račun člana dobrovoljnog penzijskog fonda ulaže novčana sredstva prikupljena po osnovu penzijskog doprinosa u dobrovoljni penzijski fond i da omogući povlačenje akumuliranih sredstava u skladu sa ovim zakonom, a član dobrovoljnog penzijskog fonda se obavezuje da plaća penzijski doprinos i naknade društvu za upravljanje i snosi druge troškove.

(2) Ugovor o članstvu zaključuje se u standardizovanoj pisanoj formi za sve članove, koji najmanje sadrži:

- a) ime, odnosno poslovno ime obveznika uplate,
- b) minimalni iznos penzijskog doprinosa i
- v) datum učlanjenja.

(3) Bližu sadržinu i standardizovanu formu ugovora o članstvu propisuje Agencija.

(4) Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima obavezno uručuje primjerak potpisanih ugovora članu dobrovoljnog penzijskog fonda.

Individualni račun člana dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 51.

(1) Društvo za upravljanje dužno je da vodi individualne račune članova dobrovoljnog penzijskog fonda.

(2) Individualni računi sadrže najmanje sljedeće podatke:

- a) ime, ime jednog roditelja i prezime, te JMB člana dobrovoljnog penzijskog fonda,
- b) broj obračunskih jedinica u svojini člana dobrovoljnog penzijskog fonda i
- v) evidenciju o uplatama penzijskog doprinosa i programiranim isplatama.

(3) Postupak otvaranja i vođenja individualnih računa, kao i način davanja izvoda sa tih računa, vođenja evidencije o obračunskim jedinicama članova dobrovoljnog penzijskog fonda i davanja podataka iz tih evidencija propisuje Agencija.

(4) Iznos akumuliran na individualnom računu člana dobrovoljnog penzijskog fonda ne može biti

predmet sudskih ili drugih prinudnih izvršenja.

(5) Iznos akumuliran na individualnom računu člana dobrovoljnog penzijskog fonda ne može biti dat kao sredstvo obezbeđenja po bilo kom osnovu i svako potraživanje po tom osnovu je ništavno.

Prenos računa

Član 52.

(1) Član dobrovoljnog penzijskog fonda koji namjerava da izvrši prenos računa dužan je da podnese zahtjev za prenos računa u drugi dobrovoljni penzijski fond, društvu za upravljanje koje upravlja dobrovoljnim penzijskim fondom u kome je to lice član (u daljem tekstu: postojeći dobrovoljni penzijski fond).

(2) Društvo za upravljanje dužno je da u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1. ovog člana:

- a) izvrši prenos računa u skladu sa tim zahtjevom, kad isto društvo organizuje i upravlja postojećim i drugim dobrovoljnim penzijskim fondom i
- b) zaključi ugovor o prenosu računa sa drugim društvom za upravljanje.

(3) Prenos računa ne može se izvršiti ako prethodno nisu izmirene sve obaveze po osnovu članstva u postojećem dobrovoljnog penzijskom fondu.

(4) Prilikom prenosa računa član dobrovoljnog penzijskog fonda raskida ugovor o članstvu u postojećem dobrovoljnog penzijskom fondu i zaključuje ugovor o članstvu u drugom dobrovoljnog penzijskom fondu.

(5) Sredstva na računu člana dobrovoljnog penzijskog fonda ne mogu se prenijeti u korist trećeg lica, osim u slučaju iz člana 74. ovog zakona.

(6) Društvo za upravljanje i posrednik društva za upravljanje ne smiju plaćati naknadu za prenos računa člana dobrovoljnog penzijskog fonda.

(7) Agencija propisuje način prenosa računa iz postojećeg dobrovoljnog penzijskog fonda u drugi dobrovoljni penzijski fond.

Dužnost društva za upravljanje prilikom prenosa računa

Član 53.

(1) Društvo za upravljanje koje upravlja postojećim dobrovoljnim penzijskim fondom dužno je da:

- a) prije zaključenja ugovora iz člana 52. stav 2. tačka b) ovog zakona dostavi društvu koje upravlja drugim dobrovoljnim penzijskim fondom:
  - 1) prijedlog ugovora o prenosu računa i
  - 2) izvještaj o ukupnim sredstvima člana postojećeg dobrovoljnog penzijskog fonda,
- b) u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora iz člana 52. stav 2. tačka b) ovog zakona, dostavi kastodi banci nalog za prenos računa.

(2) U slučaju spora između društva za upravljanje i člana dobrovoljnog penzijskog fonda, društvo za upravljanje dužno je da obezbijedi kopije svih bitnih dokumenata drugom društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.

Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 54.

- (1) Vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda čini zbir vrijednosti:
- a) hartija od vrijednosti iz portfelja dobrovoljnog penzijskog fonda,
  - b) nekretnina u vlasništvu dobrovoljnog penzijskog fonda,
  - v) depozita novčanih sredstava dobrovoljnog penzijskog fonda kod banaka i
  - g) potraživanja.

(2) Vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda obračunava se prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda predstavlja vrijednost imovine umanjenu za iznos obaveza.

(4) Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda svakodnevno obračunava društvo za upravljanje, o čemu podatke dostavlja kastodi banchi kod koje se vodi račun dobrovoljnog penzijskog fonda.

(5) Kastodi banka vrši kontrolu i potvrđivanje obračunate neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda, o čemu podatke dostavlja Agenciji.

(6) Način i učestalost obračunavanja tržišne vrijednosti po vrstama imovine i obračunavanja neto vrijednosti imovine dobrovoljnog fonda propisuje Agencija, u skladu sa međunarodno priznatim standardima.

Obračunske jedinice

Član 55.

(1) Ukupna vrijednost svih obračunskih jedinica dobrovoljnog penzijskog fonda jednaka je neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(2) Uplaćeni penzijski doprinosi pretvaraju se u obračunske jedinice istog dana kada su uplaćeni, evidentiranjem jedinica na individualnom računu člana dobrovoljnog penzijskog fonda.

(3) Obračunske jedinice mogu se izraziti u dijelovima.

(4) Jedinstvenu početnu vrijednost obračunske jedinice za sve dobrovoljne penzijske fondove utvrđuje Agencija.

(5) Po osnovu stečenih obračunskih jedinica, član dobrovoljnog penzijskog fonda ima sljedeća prava:

- a) pravo na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima,
- b) pravo na srazmjerni dio prinosa od ulaganja,
- v) pravo na srazmjeran dio imovine dobrovoljnog penzijskog fonda u slučaju raspuštanja dobrovoljnog penzijskog fonda i
- g) druga prava u skladu sa ovim zakonom.

(6) Član dobrovoljnog penzijskog fonda nema pravo glasa po osnovu obračunske jedinice.

(7) Obračunska jedinica evidentira se na individualnom računu člana dobrovoljnog penzijskog

fonda u formi elektronskog zapisa u informacionom sistemu društva za upravljanje.

(8) Društvo za upravljanje svakodnevno objavljuje vrijednost obračunskih jedinica na Internet stranici društva za upravljanje ili dobrovoljnog penzijskog fonda i najmanje jednom mjesечно u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na cijeloj teritoriji Republike Srpske sa tiražom koji nije manji od 5.000 primjeraka.

(9) Agencija detaljnije propisuje način izračunavanja i objavljivanja podataka o obračunskoj jedinici.

Prinos dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 56.

(1) Društva za upravljanje su dužna da objavljuju prinos dobrovoljnog penzijskog fonda četiri puta godišnje, na kraju svakog kvartala.

(2) Prinos se obračunava za posljednjih 12 mjeseci do dana objavljivanja, odnosno kumulativno za period od pet godina i od početka poslovanja.

(3) Prinos se obračunava za svaku kalendarsku godinu posebno.

(4) Prinos se obračunava kao neto prinos, odnosno nakon odbitka naknada i troškova.

(5) Izuzetno od stava 1. ovog člana, prinosi od ulaganja tokom cijele prve godine poslovanja dobrovoljnih penzijskih fondova se ne oglašavaju.

(6) Prinos se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na cijeloj teritoriji Republike sa tiražom koji nije manji od 5.000 primjeraka, kao i na Internet stranici društva za upravljanje ili dobrovoljnog penzijskog fonda.

(7) Agencija propisuje način obračunavanja prinosa dobrovoljnog penzijskog fonda, uključujući načela zaokruživanja vrijednosti.

Marketing dobrovoljnih penzijskih fondova

Član 57.

(1) Društvo za upravljanje ne može nuditi povlastice sa ciljem zaključenja ugovora o članstvu u dobrovoljnem penzijskom fondu.

(2) Pod povlasticama iz stava 1. ovog člana ne podrazumijevaju se pogodnosti koje društvo za upravljanje nudi odričući se dijela ili cjeline svojih prihoda koje ostvaruje, odnosno na koje ima pravo.

(3) Društvo za upravljanje ne može nuditi povlastice poslodavcu ili povezanom licu poslodavca sa ciljem da oni podstiču svoje zaposlene da se pridruže određenom penzijskom planu.

(4) Društvo za upravljanje ne može nuditi povlastice sindikatu ili drugom obliku organizovanja zaposlenih sa ciljem podsticanja svojih članova da se pridruže određenom dobrovoljnem penzijskom fondu.

Član 58.

(1) Društvo za upravljanje, sa njim povezana lica, posrednici ili zaposleni u društvu za upravljanje i sa njima povezana lica, isključivo mogu oglašavati dobrovoljni penzijski fond kojim društvo upravlja i javno poziva na zaključenje ugovora o članstvu u dobrovoljnem penzijskom fondu, uz prethodnu saglasnost Agencije na tekst takvog oglasa, odnosno javnog poziva.

(2) Tekst oglasa, odnosno poziva, ne smije sadržati netačne informacije, odnosno informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima ulaganja i poslovanju dobrovoljnog penzijskog fonda.

(3) Agencija donosi rješenje o davanju saglasnosti za objavljivanje oglasa, odnosno javnog poziva kada utvrdi da su ispunjeni uslovi utvrđeni zakonom, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva. Ukoliko Agencija ne da saglasnost u predviđenom roku, smatra se da je saglasnost data.

(4) Oглаšavanje upoređivanjem dozvoljeno je samo ukoliko je konkretno, objektivno, istinito i potpuno.

(5) Pri upoređivanju sa ostalim dobrovoljnim penzijskim fondovima, društvo za upravljanje mora da pruži jasnu sliku o dobrovoljnem penzijskom fondu koji oglašava u odnosu na ostale dobrovoljne penzijske fondove.

(6) Agencija može da zabrani objavljivanje promotivnog materijala ukoliko smatra da otaj materijal može da dovede do zablude, nanese štetu dobrovoljnem penzijskom fondu ili da sadrži netačne podatke.

(7) Agencija propisuje način oglašavanja dobrovoljnih penzijskih fondova i standardizovan tekst prilikom oglašavanja.

Posrednici

Član 59.

(1) Društvo za upravljanje može neposredno ili preko posrednika obavljati usluge pružanja informacija o članstvu u dobrovoljnem penzijskom fondu, druge radnje kojima se zainteresovana lica informišu o poslovanju dobrovoljnog penzijskog fonda, kao i podjelu prospekata.

(2) Vrste finansijskih institucija koje mogu biti posrednici određuje Agencija.

(3) Društvo za upravljanje i posrednici mogu posebnim ugovorom angažovati fizička lica koja moraju posjedovati dozvolu za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana, a koju izdaje Agencija za osiguranje.

(4) Lica iz stava 3. ovog člana ne mogu primati novčane uplate radi kupovine obračunskih jedinica.

(5) Za postupke i štetu koju prilikom pružanja tih usluga pričine posrednici i fizička lica, pored njih, odgovara i društvo za upravljanje.

(6) Agencija vodi registar posrednika i fizičkih lica i bliže uređuje uslove za izdavanje i oduzimanje dozvole.

Obavještavanje članova dobrovoljnog penzijskog fonda

Član 60.

(1) Društvo za upravljanje dužno je da jednom godišnje, a najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu dostavi svakom članu dobrovoljnog penzijskog fonda sa stanjem na posljednji dan prethodne godine obavještenje o:

- a) datumima i iznosu izvršenih uplata penzijskog doprinosa,
- b) broju obračunskih jedinica u vlasništvu člana i njihovojo pojedinačnoj vrijednosti u trenutku uplate penzijskog doprinosa,
- v) naknadama za usluge isplaćenim sa računa člana dobrovoljnog penzijskog fonda,
- g) vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda.

(2) Društvo za upravljanje dužno je da članu dobrovoljnog penzijskog fonda, na njegov zahtjev, ponovo dostavi obavještenje iz stava 1. ovog člana u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva, uz naplatu naknade koja ne može preći visinu stvarnog troška za uslugu pružanja informacije.

(3) Ako poslodavac potpiše ugovor sa društвом за upravljanje o uplati penzijskog doprinosa za svoje zaposlene, podaci iz stava 1. ovog člana mogu se dostavljati poslodavcu umjesto zaposlenom. U tom slučaju poslodavac je odgovoran za proslijedivanje informacija zaposlenima koji su članovi dobrovoljnog penzijskog fonda u najkraćem mogućem roku.

Prestanak društva za upravljanje

Član 61.

(1) Društvo za upravljanje prestaje da upravlja dobrovoljnim penzijskim fondom u slučaju:

- a) oduzimanja dozvole za rad od Agencije,
- b) pokretanja postupka stečaja i likvidacije nad društвом za upravljanje i
- v) donošenja odluke organa društva za upravljanje da prestane sa radom.

(2) U slučajevima iz stava 1. t. a) i b) ovog člana, društvo za upravljanje odmah prestaje da upravlja dobrovoljnim penzijskom fondom, a kastodi banka dužna je da obavlja samo neodložne poslove u vezi sa upravljanjem doborovoljnim penzijskim fondom.

(3) Pod neodložnim poslovima iz stava 2. ovog člana podrazumijevaju se poslovi koji treba da se obave da ne bi nastupila šteta za dobrovoljni penzijski fond.

Javni poziv

Član 62.

(1) Danom prestanka upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondom od društva za upravljanje, u smislu člana 61. ovog zakona, Agencija upućuje javni poziv postojećim društвимa za upravljanje da u roku od 15 dana podnesu ponudu za upravljanje, odnosno pripajanje dobrovoljnog penzijskog fonda.

(2) U roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava 1. ovog člana Agencija donosi rješenje o najpovoljnijoj ponudi društva za upravljanje.

(3) Uslove za izbor najpovoljnije ponude društva za upravljanje bliže propisuje Agencija.

Neuspješan javni poziv

Član 63.

(1) Ako na javni poziv nijedno društvo za upravljanje ne podnese ponudu, Agencija obavještava članove dobrovoljnog penzijskog fonda i dostavlja ovlašćenje kastodi banci da unovči imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda i prenese račune članova dobrovoljnog penzijskog fonda u drugi dobrovoljni penzijski fond.

(2) Kastodi banka u roku od šest mjeseci od dana prijema ovlašćenja unovčava imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda u najboljem interesu članova dobrovoljnog penzijskog fonda.

(3) U roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1. ovog člana, članovi dobrovoljnog penzijskog fonda biraju drugi dobrovoljni penzijski fond i obavještavaju kastodi banku o svom izboru.

(4) Troškovi poslova u vezi sa upravljanjem, odnosno u vezi sa unovčavanjem imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i prenosom računa iz stava 1. ovog člana padaju na teret društva za upravljanje, a ukoliko to nije moguće - na teret imovine dobrovoljnog penzijskog fonda koji se raspušta.

(5) Agencija može bliže propisati postupak raspuštanja dobrovoljnog penzijskog fonda.

Dužnosti kastodi banke

Član 64.

(1) Kastodi banka podnosi Agenciji izvještaj o unovčavanju imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i prenosu računa u smislu člana 63. st. 1. i 2. ovog zakona.

(2) Na osnovu izvještaja iz stava 1. ovog člana Agencija briše dobrovoljni penzijski fond iz registra dobrovoljnih penzijskih fondova.

(3) Kastodi banka najmanje pet godina čuva poslovne knjige i dokumentaciju raspuštenog doborovoljnog penzijskog fonda, a u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa.

IV PENZIJSKI PLANOVI

Član 65.

(1) Poslodavac, udruženje poslodavaca, profesionalno udruženje i sindikat (u daljem tekstu: organizator plana) mogu organizovati penzijski plan i zaključiti ugovor sa jednim ili više društava za upravljanje, kojim se organizator obavezuje da vrši uplate penzijskog doprinosa za račun zaposlenih, odnosno članova sindikata ili udruženja (u daljem tekstu: član plana), a društvo za upravljanje obavezuje se da ulaže prikupljena novčana sredstva i omogući povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima članovima plana.

(2) Organizator može preuzeti obavezu da pored uplata penzijskog doprinosa za račun zaposlenih, plaća određene naknade za usluge društvu za upravljanje.

(3) Poslodavac može organizovati penzijski plan samo za svoje zaposlene, koji su kod tog poslodavaca u radnom odnosu najmanje godinu dana neprekidno.

(4) Više organizatora može organizovati ili pristupiti jednom penzijskom planu.

(5) Penzijski plan je sastavni dio otvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda kojim upravlja društvo za upravljanje sa kojim je zaključen ugovor o penzijskom planu.

(6) Član penzijskog plana je istovremeno i član otvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda, sa pravima i obavezama utvrđenim zakonom i ugovorom o penzijskom planu.

(7) Uslove i postupak organizovanja i funkcionisanja penzijskih planova propisuje Agencija.

(8) Organizator penzijskog plana dostavlja Agenciji potpisani ugovor o penzijskom planu.

(9) Agencija dostavlja podatke o zaključenim penzijskim planovima ministarstvu nadležnom za poslove rada i penzijskog osiguranja, radi evidentiranja i vođenja registra penzijskih planova.

(10) Organizator vrši izbor društva za upravljanje i dobrovoljnog penzijskog fonda u najboljem interesu zaposlenih, odnosno članova.

Član 66.

Ugovor o penzijskom planu zaključuje se u pisanoj formi i najmanje sadrži:

- a) naziv organizatora,
- b) naziv društva za upravljanje,
- v) naziv dobrovoljnog penzijskog fonda u koji je penzijski plan uključen,
- g) način i učestalost uplata penzijskog doprinosa,
- d) način određivanja iznosa penzijskog doprinosa po članu plana,
- đ) ime, ime jednog roditelja i prezime, te adresu i JMB svakog člana,
- e) datum i mjesto zaključenja ugovora i potpise ugovornih strana,
- ž) uslove za članstvo,
- z) obaveze organizatora kao uplatioca doprinosa,
- i) pravo vlasništva člana dobrovoljnog penzijskog fonda na iznos koji je akumuliran na individualnom računu,
- j) ograničenja za članove dobrovoljnog penzijskog fonda za korištenje sredstava u skladu sa odredbama ovog zakona,
- k) način određivanja naknada koju organizator plaća društvu za upravljanje,
- l) način izvještavanja članova dobrovoljnog penzijskog fonda i
- lj) uslovi i postupak za prekidanje članstva u dobrovoljnem penzijskom fondu i prelazak u drugi dobrovoljni penzijski fond.

Član 67.

(1) Penzijski plan i svaka izmjena penzijskog plana mora biti dostavljena svakom članu penzijskog plana.

(2) Prestanak penzijskog plana ne može imati za posljedicu izmjenu prava članova dobrovoljnog penzijskog fonda na iznose koji su akumulirani na njihovom individualnom penzijskom računu.

(3) Prijedlog izmjena penzijskog plana mora se dostaviti svim članovima penzijskog plana najmanje 30 dana prije primjene.

Član 68.

Poslodavac je dužan da društvu za upravljanje dostavi obavještenje o prestanku radnog odnosa člana penzijskog plana.

Član 69.

(1) Član penzijskog plana kome prestane radni odnos kod poslodavca može da ostane član istog dobrovoljnog penzijskog fonda, ali mora zaključiti novi ugovor o članstvu ili može da izvrši prenos računa u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Društvo za upravljanje ne može odbiti zahtjev člana dobrovoljnog penzijskog fonda za sklapanje ugovora iz stava 1. ovog člana.

Član 70.

(1) Organizator penzijskog plana mora da omogući svakom zaposlenom pristup u neki od penzijskih planova.

(2) Organizator iz stava 1. ovog člana može da organizuje različite penzijske planove za određene

grupe zaposlenih, odnosno članove pod specifičnim uslovima.

Član 71.

- (1) Penzijski doprinos za penzijski plan ne može se bez odobrenja zaposlenih odbijati od zarade.
- (2) Članstvo u penzijskom planu ne može biti uslov za zapošljavanje ili članstvo u sindikatu i drugim oblicima organizovanja.

V POVLAČENJE I RASPOLAGANJE AKUMULIRANIM SREDSTVIMA

Član 72.

(1) Pravo člana dobrovoljnog penzijskog fonda na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima (dodatna penzija) stiče se sa navršenih 58 godina života bez obzira na period akumuliranja sredstava, odnosno sa navršene 53 godine života i najmanje pet godina akumuliranja u kontinuitetu ili 60 uplata u periodu akumuliranja sredstava.

(2) Povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima član dobrovoljnog penzijskog fonda mora početi najkasnije sa navršenih 70 godina života.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravo na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima može se ostvariti i prije sticanja uslova iz stava 1. ovog člana u slučaju vanrednih troškova liječenja ili trajne nesposobnosti za rad.

(4) Bliže uslove za ostvarivanje prava na raspolaganje i povlačenje akumuliranih sredstava u slučajevima iz stava 3. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove rada i penzijskog osiguranja.

Član 73.

(1) Akumulirana sredstva mogu se povući jednokratnom isplatom, programiranom isplatom, kupovinom anuiteta ili kombinacijom ovih načina.

(2) Ako je iznos akumuliranih sredstava člana dobrovoljnog penzijskog fonda u trenutku ostvarivanja prava na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima manji od iznosa koji odredi Agencija, ukupan iznos mora biti jednokratno isplaćen.

(3) Programirane isplate vrše se na osnovu ugovora koji se zaključuje između člana dobrovoljnog penzijskog fonda i društva za upravljanje u standardizovanom formatu koji propisuje Agencija.

(4) Programirana isplata će prestati kada se isplati cijelokupan iznos koji je akumuliran na računu člana dobrovoljnog penzijskog fonda.

(5) Agencija može posebnim propisom detaljnije regulisati programirane isplate.

(6) Povlačenjem i raspolaganjem akumuliranim sredstvima kupovinom anuiteta, društvo za upravljanje, po nalogu i za račun člana dobrovoljnog penzijskog fonda vrši prenos sredstava člana dobrovoljnog penzijskog fonda u društvo za osiguranje i kupuje anuitet.

(7) Uslovi koje mora da ispunjava društvo za osiguranje iz stava 6. ovog člana uređuje se zakonom kojim se reguliše poslovanje društava za osiguranje.

Član 74.

U slučaju smrti člana dobrovoljnog penzijskog fonda, sredstva na njegovom računu prenose se u skladu sa zakonom o nasljeđivanju.

VI KASTODI BANKA

Član 75.

(1) Kastodi banka dobrovoljnog penzijskog fonda može biti banka koja ispunjava uslove iz zakona kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti.

(2) Agencija može propisati pravila poslovanja i dodatne uslove koje mora da ispunjava banka iz stava 1. ovog člana.

(3) Kastodi banka ne može biti povezano lice sa društвom za upravljanje ili akcionarima društva za upravljanje.

(4) Agencija može propisati maksimalni iznos naknada za obavljanje kastodi usluga.

(5) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno na poslove kastodi banke primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti.

(6) Za obavljanje kastodi poslova banka mora imati posebnu organizacionu jedinicu.

Ugovor sa kastodi bankom

Član 76.

(1) Društvo za upravljanje dužno je da u roku od osam dana od dana dobijanja dozvole za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom zaključi ugovor sa kastodi bankom o obavljanju kastodi usluga, posebno za svaki dobrovoljni penzijski fond kojim upravlja.

(2) Saglasnost na ugovor iz stava 1. ovog člana kao i na sve njegove izmjene i dopune daje Agencija.

(3) Ugovorom iz stava 1. ovog člana kastodi banka obavezuje se da će otvoriti i voditi račun dobrovoljnog penzijskog fonda i obavljati poslove u skladu sa članom 78. ovog zakona, a društvo za upravljanje obavezuje se da plati naknadu kastodi banci.

(4) Kastodi usluge za dobrovoljni penzijski fond obavlja isključivo jedna kastodi banka.

(5) Kastodi banka može obavljati poslove za više dobrovoljnih penzijskih fondova pod uslovom da su imovina, djelatnost i evidencija svakog dobrovoljnog penzijskog fonda potpuno odvojeni međusobno, ali i od kastodi banke.

Član 77.

(1) Ugovor o obavljanju kastodi poslova obavezno sadrži odredbe o:

- a) poslovima i odgovornostima kastodi banke,
- b) načinu na koji se izvršavaju obaveze,
- v) naknadama za kastodi poslove i načinu obračuna troškova,
- g) uslovima i načinu raskida ugovora i
- d) ostalim elementima koje propiše Agencija.

(2) Kastodi banka snosi odgovornost za štetu nastalu kao posljedica neobavljanja ili nepravilnog obavljanja ugovorenih poslova.

(3) Odgovornost iz stava 2. ovog člana ne može se ograničiti niti isključiti ugovorom o kastodi poslovima ili povjeravanjem kastodi poslova drugom licu.

Usluge kastodi banke

Član 78.

(1) Kastodi banka obavlja sljedeće usluge:

- a) otvara i vodi račune hartija od vrijednosti koje čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda kod Centralnog registra hartija od vrijednosti u svoje ime, a za račun članova dobrovoljnog penzijskog fonda (zbirni kastodi račun),
- b) otvara novčani račun dobrovoljnog penzijskog fonda, vrši prikupljanje penzijskih doprinosa, vrši prenos novčanih sredstava koja čine imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda u novčane depozite i vrši isplate akumuliranih sredstava za svakog člana dobrovoljnog penzijskog fonda,
- v) obavještava društvo za upravljanje o neophodnim korporativnim aktivnostima u vezi sa imovinom dobrovoljnog penzijskog fonda,
- g) izvršava naloge društva za upravljanje za kupovinu i prodaju imovine ukoliko nisu u suprotnosti sa zakonom i prospektom dobrovoljnog penzijskog fonda,
- d) kontroliše, potvrđuje i svakodnevno izvještava Agenciju o neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i vrijednosti obračunske jedinice, obračunatih od društva za upravljanje,
- đ) kontroliše prinos dobrovoljnog penzijskog fonda obračunatog od društva za upravljanje,
- e) obavještava Agenciju o uočenim nepravilnostima u poslovanju društva za upravljanje,
- ž) obavještava društvo za upravljanje o izvršenim nalozima i drugim preduzetim aktivnostima u vezi sa imovinom dobrovoljnog penzijskog fonda,
- z) podnosi, u ime dobrovoljnog penzijskog fonda, Agenciji i drugim nadležnim organima, podneske protiv društva za upravljanje, za štetu nanesenu dobrovoljnom penzijskom fondu i
- i) obavlja druge poslove za koje je ovlašćena na osnovu ugovora sa društvom za upravljanje koji su u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti.

(2) Agencija propisuje učestalost, način i standardizovanu formu izvještavanja kastodi banke, kao i način usaglašavanja u slučaju razlika između obračunate neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i vrijednosti obračunske jedinice od društva za upravljanje i kastodi banke iz stava 1. tačka d) ovog člana, odnosno obračunatog prinosa od društva za upravljanje i kastodi banke iz stava 1. tačka đ) ovog člana.

Raskid ugovora sa kastodi bankom

Član 79.

(1) Strana koja namjerava da raskine ugovor iz člana 76. stav 1. ovog zakona dužna je da o tome obavijesti drugu ugovornu stranu najmanje 60 dana prije raskida ugovora, osim u slučajevima iz člana 80. stav 1. ovog zakona.

(2) Strana koja želi raskid ugovora obavezna je da istovremeno sa dostavljanjem obavještenja drugoj strani, o raskidu i razlozima za raskid obavijesti Agenciju.

(3) Prije izbora nove kastodi banke društvo za upravljanje dužno je da dostavi Agenciji informaciju o predloženoj kastodi banci i podnese ugovor na odobrenje.

(4) Ugovor koji se raskida smatra se raskinutim trenutkom zaključenja ugovora sa novom kastodi bankom.

(5) Kastodi banka dužna je da u roku od osam dana od dana raskida ugovora iz stava 4. ovog člana, svu dokumentaciju i arhiv u vezi sa obavljanjem poslova kastodi banke za doborovoljni penzijski fond preda novoj kastodi banci.

Član 80.

(1) U slučaju oduzimanja dozvole za kastodi poslove od nadzornog organa ili pokretanja stečajnog ili likvidacionog postupka nad kastodi bankom, društvo za upravljanje dužno je da odmah raskine ugovor i dostavi Agenciji na saglasnost ugovor sa drugom kastodi bankom.

(2) Ako društvo za upravljanje ne postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana, Agencija donosi rješenje kojim određuje drugu kastodi banku.

(3) Agencija može naložiti društvu za upravljanje promjenu kastodi banke ako su uslijed njenog poslovanja interesi članova dobrovoljnog penzijskog fonda značajnije ugroženi.

Član 81.

(1) Kastodi banka može angažovati poddepozitare na osnovu pisanog odobrenja Agencije i ugovora sa društvom za upravljanje u slučajevima investiranja izvan BiH, a ovakav ugovor ne ograničava odgovornost kastodi banke.

(2) Agencija propisuje uslove koje mora da ispunjava poddepozitar iz stava 1. ovog člana.

Član 82.

(1) Imovina dobrovoljnog penzijskog fonda koja je povjerena na čuvanje kastodi banci u skladu sa ovim zakonom ne ulazi u stečajnu masu kastodi banke i ne može biti predmet izvršenja vezane za obaveze kastodi banke.

(2) Kastodi banka dužna je da poslove za koje je ovlaštena ugovorom sa društvom za upravljanje obavlja sa pažnjom dobrog privrednika i dobrog stručnjaka.

VII NADZOR

Nadležnost Agencije

Član 83.

(1) Agencija vrši nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, donosi propise za izvršavanje ovog zakona za koje je ovlašćena i vodi registar društava za upravljanje i registar dobrovoljnih penzijskih fondova.

(2) Agencija štiti interes članova dobrovoljnog penzijskog fonda, edukuje javnost i unapređuje dobrovoljno penzijsko osiguranje.

(3) Agencija izdaje i oduzima dozvole za obavljanje djelatnosti dobrovoljnog penzijskog osiguranja, vrši kontrolu i nadzor nad zakonitošću poslovanja društava za upravljanje, te obavlja druge poslove i preduzima mјere u skladu sa ovim zakonom.

(4) U rješavanju u upravnim stvarima Agencija primjenjuje odredbe zakona o opštem i upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(5) Upravni akti Agencije su konačni i protiv njih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju upravni sporovi.

Član 84.

Pri vršenju nadzora u skladu sa odredbama ovog zakona Agencija ima pravo uvida u poslovne knjige i drugu dokumentaciju dobrovoljnih penzijskih fondova i društava koja njima upravljaju, kao i pravnih lica koja su sa društvom za upravljanje povezana imovinskim, upravljačkim ili poslovnim odnosima.

Član 85.

(1) Agencija sarađuje sa stranim institucijama nadležnim za nadzor poslovanja dobrovoljnih penzijskih fondova i domaćim organima i institucijama nadležnim za nadzor u oblasti finansijskog poslovanja, radi unapređivanja nadzorne funkcije Agencije.

(2) Agencija može da razmjenjuje podatke pribavljene u obavljanju nadzorne funkcije sa stranim i domaćim organima i institucijama iz stava 1. ovog člana.

Nadzor

Član 86.

(1) Agencija vrši nadzor:

- a) posrednom kontrolom, odnosno prikupljanjem, praćenjem i provjeravanjem izvještaja i obavještenja koji se u skladu sa ovim zakonom dostavljaju Agenciji i
- b) neposrednom kontrolom, odnosno uvidom u poslovne knjige i druge dokumente u prostorijama društva za upravljanje ili kod trećeg lica kojem je društvo za upravljanje povjerilo obavljanje administrativnih i marketinških poslova i aktivnosti.

(2) Na osnovu izvršenog nadzora, Agencija izriče mjere nadzora, u skladu sa ovim zakonom i podnosi prijave nadležnim organima u slučaju osnovane sumnje da utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti sadrže obilježja krivičnog djela ili prekršaja.

(3) Agencija propisuje pravila u vezi sa vršenjem nadzora poslovanja društva za upravljanje i dobrovoljnih penzijskih fondova, kao i pravila identifikovanja, mjerena, kontrole i upravljanja rizicima u njihovom poslovanju.

(4) Ako u vršenju svoje funkcije Agencija utvrdi da postoje pravna lica koja obavljaju djelatnost društva za upravljanje ili posluju kao dobrovoljni penzijski fondovi, a nemaju dozvolu niti su registrovani na osnovu ovog zakona, zabranice njihov rad i preuzeti druge mjere, u skladu sa zakonom.

(5) Ovlašćeno lice u Agenciji može u postupku neposrednog nadzora poslovanja pregledati opšte akte, poslovne knjige, izvode sa računa, informacione sisteme, baze podataka, i druge dokumente društva za upravljanje i kastodi banke i sačiniti kopije dokumenata i zahtijevati informacije o pojedinim pitanjima značajnim za poslovanje društva za upravljanje i kastodi banke.

(6) O izvršenom neposrednom nadzoru poslovanja društva za upravljanje ovlašćeno lice Agencije sastavlja zapisnik.

Mjere nadzora

Član 87.

(1) Ako u postupku nadzora društva za upravljanje i kastodi banke utvrdi nezakonitosti, odnosno nepravilnosti ili nepridržavanje pravila o kontroli rizika, Agencija u zavisnosti od težine utvrđenih

nepravilnosti i stepena ugrožavanja interesa članova dobrovoljnog penzijskog fonda, preduzima jednu ili više mjera, i to:

- a) izriče pisani opomenu,
- b) daje nalog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana prijema naloga,
- v) pokreće postupak pred nadležnim organom,
- g) povlači saglasnost na imenovanje člana uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje,
- d) oduzima saglasnost na ugovor sa kastodi bankom i
- đ) oduzima dozvolu za rad društva za upravljanje.

(2) Način vršenja nadzora, postupak izdavanja naloga i preduzimanja mjera, kao i rokove za izvršavanje naloga i trajanje mjera propisuje Agencija.

Pismena opomena

Član 88.

(1) Pismena opomena upućuje se organu društva za upravljanje zbog manje značajnih nepravilnosti čija je priroda takva da bitno i neposredno ne utiče na poslovanje društva, odnosno dobrovoljnog penzijskog fonda kojim upravlja.

(2) Pismena opomena sadrži nalog i rok do kada je društvo za upravljanje dužno da Agenciju obavijesti o aktivnostima koje je preduzelo radi otklanjanja nepravilnosti iz stava 1. ovog člana.

Oduzimanje dozvole za rad društvu za upravljanje

Član 89.

(1) Agencija donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad društву za upravljanje ako:

- a) društvo ne obavlja upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom duže od šest mjeseci,
- b) je dozvola za rad društvu data na osnovu neistinitih ili netačnih podataka,
- v) društvo prestane da ispunjava uslove propisane za dobijanje dozvole za rad,
- g) društvo iz neopravdanih razloga ne zaključi ugovor sa kastodi bankom u roku iz člana 76. stav 1. ovog zakona,
- d) društvo izvrši težu povredu odredaba ovog zakona i odredaba zakona kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti,
- đ) društvo u roku utvrđenom pismenom opomenom iz člana 88. ovog zakona ne postupi po datom nalogu i
- e) društvo obavijesti Agenciju za osiguranje o prestanku upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondom i podnese zahtjev za brisanje iz registra izdatih dozvola.

(2) Donošenjem rješenja iz stava 1. ovog člana prestaju da važe sve izdate dozvole za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno.

(4) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

VIII PORESKI TRETMAN

Član 90.

Poreske olakšice i oslobađanja od plaćanja doprinosa za članove i poslodavce uređuju se zakonima kojima se uređuju oblasti poreza i doprinosa.

Član 91.

Poreske olakšice, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast poreza može ostvariti poslodavac u čiji penzijski plan je uključeno najmanje 51 % zaposlenih.

Član 92.

(1) U slučaju članstva fizičkog lica u više dobrovoljnih penzijskih fondova direktno i preko penzijskog plana ili zatvorenog dobrovoljnog penzijskog fonda, prioritet u ostvarenju prava na poresku olakšicu ima poslodavac.

(2) U slučaju članstva u više dobrovoljnih penzijskih fondova član dobrovoljnog penzijskog fonda može pravo na poresku olakšicu ostvariti samo u jednom dobrovoljnem penzijskom fondu (aktivni fond).

IX KAZNENE ODREDBE

Krivična djela

Član 93.

(1) Ko u namjeri obmanjivanja javnosti u prospektu dobrovoljnog penzijskog fonda, skraćenom prospektu, godišnjem i polugodišnjem izvještaju, objavi neistinite podatke o pravnom i finansijskom položaju dobrovoljnog penzijskog fonda ili njegovim poslovnim mogućnostima i druge neistine koje su relevantne za donošenje investicione odluke, ili ne objavi potpune podatke o tim činjenicama – kazniće se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ko u namjeri obmanjivanja javnosti ne objavi dopunu prospeksa ili izvještaj o bitnim događajima koji mogu bitnije uticati na odluku o učlanjenju – kazniće se kaznom zatvora do tri godine.

Prekršaji društva za upravljanje i drugih pravnih lica

Član 94.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 do 15.000 KM kazniće se za prekršaj društvo za upravljanje, odnosno drugo pravno lice, ako:

- a) koristi u pravnom prometu naziv: "društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom" ili drugi sličan naziv, a nije dobilo dozvolu za rad društva za upravljanje (član 6. stav 2. ovog zakona),
- b) ne pribavi saglasnost Agencije za transakcije akcijama u društvu za upravljanje (član 14. ovog zakona),
- v) za direktora ili člana uprave i nadzornog odbora predloži lica koja ne ispunjavaju uslove iz člana 15. ovog zakona,

- g) izvrši spajanje uz pripajanje bez dozvole Agencije (član 20. stav 2. ovog zakona),
- d) obračuna naknade suprotno članu 23. ovog zakona,
- đ) ne sastavlja i ne dostavlja finansijske izvještaje u skladu sa članom 27. st. 1. i 7. ovog zakona,
- e) ne čuva dokumentaciju i podatke na propisan način (član 27. stav 8. ovog zakona),
- ž) koristi naziv: "dobrovoljni penzijski fond" ili pojам izведен iz tog pojma suprotno članu 29. stav 3. ovog zakona,
- z) počne da upravlja dobrovoljnim penzijskim fondom prije izdavanja od Agencije dozvole za upravljanje fondom (član 30. ovog zakona),
- i) ulaze imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda suprotno odredbama čl. 42., 43. i 44. ovog zakona,
- j) u predviđenom roku ne dostavi prospekt, odnosno skraćeni prospect dobrovoljnog penzijskog fonda radi davanja saglasnosti Agencije (član 46. st. 7. i 8. ovog zakona),
- k) ne objavi skraćeni prospect na način propisan u članu 46. stav 9. ovog zakona,
- l) ne vodi individualne račune članova dobrovoljnog penzijskog fonda u skladu sa članom 51. ovog zakona,
- lj) ne izvrši prenos računa u skladu sa članom 52. stav 2. i članom 53. ovog zakona,
- m) svakodnevno ne obračuna neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i o tome ne dostavi podatke kastodi banci kod koje se vodi račun dobrovoljnog penzijskog fonda (član 54. stav 4. ovog zakona),
- n) nudi povlastice suprotno članu 57. st. 1, 3. i 4. ovog zakona,
- nj) objavi oglas, odnosno javni poziv ili daje informacije suprotno članu 58. st. 1, 2, 5. i 6. ovog zakona,
- o) angažuje fizička lica bez dozvole Agencije (član 59. stav 3. ovog zakona),
- p) članovima dobrovoljnog penzijskog fonda ne dostavi obavještenja u skladu sa članom 60. ovog zakona,
- r) ne izvršava ugovor u pogledu povlačenja i raspolažanja akumuliranim sredstvima programiranim isplata (član 73. st. 2. i 3. ovog zakona),
- s) ne zaključi ugovor sa kastodi bankom o vođenju računa dobrovoljnog penzijskog fonda u propisanom roku (član 76. stav 1. ovog zakona),
- t) onemogući nadzor zakonitosti poslovanja društva za upravljanje i dobrovoljnog penzijskog fonda od Agencije (član 84. ovog zakona) i
- ć) ne postupi u skladu sa pismenom opomenom izrečenom od Agencije (član 88. stav 2. ovog zakona).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice društva za upravljanje, odnosno drugog pravnog lica novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM.

Prekršaji kastodi banke

Član 95.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 do 15.000 KM kazniće se za prekršaj kastodi banka, ako:

- a) ne obavlja društvo za upravljanje o neophodnim korporativnim aktivnostima u vezi sa imovinom dobrovoljnog penzijskog fonda (član 78. stav 1. tačka v) ovog zakona),
- b) ne izvršava naloge društva za upravljanje koji su u skladu sa zakonom i prospektom dobrovoljnog penzijskog fonda, odnosno izvršava naloge društva za upravljanje za kupovinu i prodaju imovine suprotno zakonu i prospektu dobrovoljnog penzijskog fonda (član 78. stav 1. tačka g) ovog zakona),
- v) ne kontroliše, ne potvrđuje i svakodnevno ne izvještava Agenciju o obračunatoj neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda i vrijednosti obračunskih jedinica (član 78. stav 1. tačka d) ovog zakona),
- g) ne kontroliše prinos dobrovoljnog penzijskog fonda (član 78. stav 1. tačka đ) ovog zakona),
- d) ne obavlja društva za upravljanje za upravljanje odmah nakon što uoči takve nepravilnosti (član 78. stav 1. tačka e) ovog zakona),
- đ) ne podnosi, u ime dobrovoljnog penzijskog fonda, Agenciji i drugim nadležnim organima podneske protiv društva za upravljanje, za štetu nanesenu dobrovoljnom penzijskom fondu (član 78. stav 1. tačka z) ovog zakona) i
- e) ne obavijesti Agenciju o raskidu ugovora i razlozima za raskid ugovora (član 79. stav 2. ovog zakona).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice kastodi banke novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 96.

Agencija je dužna da donese propise za sprovođenje ovog zakona do dana njegove primjene.

Član 97.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a primjenjivaće se po isteku šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Broj: 01- /08
Datum: ___._____.2008. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Mr Igor Radojičić